

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevni

Politična pločana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 226 (12.551)

Trst, četrtek, 25. septembra 1987

TRST

PP 559
(4 linije)

o 1
15723

0

7096 AA

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

60100200

Resolucijo predlagala Francija, a Izrael je ne bo spoštoval

Varnostni svet OZN zahteva umik izraelskih čet z juga Libanona

NEW YORK — Varnostni svet OZN je odobril resolucijo, ki zahteva umik vseh nezakonito prisotnih vojaških sil iz južnega Libanona. Mišljenje so predvsem izraelske čete in proizraelska krščanska milica generala Lahada, kiasedajo na tem področju, ki je široko kakih 10 kilometrov, bi morale prevzeti »modre čelade«. Resolucijo je predložila Francija, odobrena pa je bila skoraj soglasno, saj se je vzdržal edinole predstavnik ZDA. Pariz se je odločil za ta korak pod pritiskom neprenehnih napadov šiitskih skrajnežev na francoske čete, ki so v Libanonu v okviru mirovnih sil OZN.

Izrael je takoj odgovoril, da ne bo spoštoval sklepa Varnostnega sveta, Ministrski predsednik Peres je izjavil, da »modre čelade« ne morejo zagotoviti varnosti v južnem Libanonu, tako kot je ne zagotavljajo v Bejrutu. V Jeruzalemu menijo, da se za napadi šiitskih skrajnežev gibanja Hezbolah (Božje stranke) na »modre čelade« skrivata Iran in Sirija, ki naj bi hotela odveti južni Libanon izpod nadzorstva Zahoda. V ta načrt naj bi spadal tudi teroristični val, ki se je znesel nad Parizom, njegov končni cilj pa naj bi bil napad na Izrael.

Podobno stališče zagovarjajo tudi ZDA, čeprav so se na zasedanju Varnostnega sveta vzdržale in torej niso izkoristile možnosti veta. Ameriški veleposlanik pri OZN Walters je dejal, da izglasovana resolucija ne bo ustavila napadov na »modre čelade«, saj napadi ne prihajajo z izraelske strani.

Resolucija Varnostnega sveta je seveda naletela na povsem drugačen

odmev v SZ. Tiskovna agencija TASS je zapisala, da gre za korak v smeri obnovitve suverenosti in ozemeljske celovitosti Libanona. Agencija se je polemično obregnila ob ZDA, ker so z vzdržanjem ponovno podprle izraelske zasedbene sile. Podobno stališče so zavzeli sirski uradni viri. Glasilo vlade v Damasku »Al Thawra« je zapisalo, da Izraelu ne preostaja drugega kot umik iz južnega Libanona

Izredna konferenca MAAE na Dunaju za ukrepe po nesreči v Černobilu

DUNAJ — Včeraj se je začela izredna konferenca Mednarodne agencije za atomsko energijo na ministrski ravni (toda mnoge od 113 članic zastopajo visoki funkcionarji ali veleposlaniki), ki ima nalogo predlagati prve ukrepe za povečanje varnosti pri uporabi jedrske energije po nesreči v Černobilu, ki je terjala 30 smrtnih žrtev, katerim so se uvodoma poklonili z enominutnim molkom.

Po strokovnem posvetu konec avgusta in sestanku sveta guvernerjev MAAE, ima izredna konferenca nalogo, da odobri resolucijo o mednarodnem dogovoru glede »hitrega obveščanja pri jedrskih incidentih« in »vzajemne strokovne mednarodne pomoči v teh primerih«. Trinajst priporočil izvedenecv pa bodo odobrili na občnem zboru MAAE, ki bo od 29. t. m. do 3. oktobra na Dunaju.

Po razporoki med Agnellijem

Uspešni Fiat bolj proste roke

SANDOR TENCE

RIM — Italijanski politični in gospodarski krogi so z dokajšnjim zadovoljstvom sprejeli razporoko med Agnellijem in Gadafijem. Pozitivne ocene sporazuma prihajajo tudi iz držav Evropske gospodarske skupnosti, posebno pa iz Washingtona, ki je kot znano že dalj časa močno pritiskal na turinskega mogotca, naj prekine vse poslovne vezi z Libijo. Očitno pa je, da je Agnelli pritisnil na Gadafija v trenutku, ko se mu je to najbolj izplačalo in ko je tudi dobro vedel, da je libijska državna finančna družba pripravljena na to potezo.

Desetletno finančno sodelovanje med Fiatom in Libijo se končuje z aktivno gospodarsko bilanco za obe strani, čeprav je jasno, da se za to operacijo skrivajo tudi politični interesi. Agnelli je leta 1976 spriču hude krize avtomobilskega sektorja krvavo potreboval svežega kapitala in je zato brez oklevanja sprejel denar (15 odst. delnic vsega koncerna), ki mu ga je ponudil Tripolis. Libija je bila takrat v polnem gospodarskem razmahu,

Gadafijev režim ni bil še vpleten v znane prevratniške afere in nič ni kazalo, da bo cena nafte tako močno padla.

V zadnjih mesecih pa so se razmere, v katerih se je rodilo to sodelovanje, krepko spremenile. Fiat je premostil krizo in se spet povzpел na olimpski avtomobilski industrije, osvojil nova tržišča (predvsem v ZDA) in tako spet postal gonilna moč italijanskega gospodarstva. Libija pa se je zaradi padca cene nafte in zaradi znanih dogodkov na sredozemski šahovnici znašla v hudi krizi ter je nujno potrebovala denar. Gadafi je v zameno za delnice, ki jih je kupil pred desetimi leti, dobil 3 milijarde dolarjev (4.250 milijard lir) v gotovini in bo s to vsoto lahko nekoliko »oživil« libijski državni primanjkljaj. Agnelli pa je s to skrbno pripravljeno operacijo izplačal »nenaravnega« partnerja, okreplil svojo moč in svoj ugled znotraj Fiatu ter istočasno »uredil« odnose z ZDA, kjer ima turinska firma sedaj zagotovljene možnosti za dodatni prodor (npr. strateške obrambne pobude). Volk je tako sit, koza pa je proti vsakemu pričakovanju ostala cela ...

Danes vlada odobri finančni zakon

Dogovor v koaliciji za predsednika RAI

RIM — Ministrski svet bo danes popoldne izdelal osnutek novega finančnega zakona in državnega proračuna, ki ga mora pred koncem meseca predložiti parlamentu za dokončno odobritev. Finančni zakon bo v glavnem odražal smernice gospodarskega dokumenta ministrov Romite in Gorie, ki ga je poslanska zbornica prejšnji teden odobrila s pičlo večino dveh glasov, kar jasno priča o razhajanjih in o sporih znotraj vladnega zavezništva. Vse stranke, ki podpirajo Craxijev kabinet, so dokaj pozitivno ocenile vsebino osnutka, glavna beseda pa pripada sedaj parlamentu. Tudi lani so ministri brez posebnih težav odobrili finančni dokument konec septembra, parlament pa ga je sprejel šele spomladi, potem ko je bila vlada večkrat poražena ter nekajkrat tudi tvegala krizo. Usoda zakona pa bo verjetno tudi tokrat odvisna od prostih strelcev iz večinskih vrst, ki so se že pojavili pri obravnavi omenjenega dokumenta ter opo-

zorili tajništva strank, da bo tudi letos parlamentarna pot osnutka polna neznanj in nevarnih pasti.

Poslanska zbornica bi morala danes pričeti z ocenjevanjem vladnega odloka o obdavčenju novih državnih vrednostnih papirjev in blagajniških zapisov (BOT in CCT), ki je že povzročil precejšnja trenja v petstrankarski večini. Polemike so se sedaj nekoliko polegile in bodo v kratkem verjetno tudi utihnile, saj so liberalci dali vedeti, da ne nameravajo še nadalje nasprotovati temu odloku. Šest dni po seji ministrskega sveta, ki je sprejel sklep o obdavčenju vrednostnih papirjev, pa lahko mirne duše rečemo, da je za polemike v največji meri kriv sam zakladni minister Goria, ki se je ob tej priložnosti zelo nerodno, rekli bi celo nespretno, obnašal v odnosu do kolegov ministrov in do same krščanske demokracije.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na tiskovni konferenci Ševardnadzejevega namestnika

SZ očita Reaganu »propagando« in ponavlja svoje znane predloge

MOSKVA — Mimo vsega, kar je že na zasedanju generalne skupščine OZN rekel kritičnega sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze o govoru ameriškega predsednika Reagana, je včeraj Julij Voroncov, prvi namestnik ministra za zunanje zadeve, očital šefu Bele hiše, da je čutil za potrebno, da prekrši domenično zaupnost dopisovanja med njim in generalnim sekretarjem CK KP SZ Mihailom Gorbačovom. Reaganov nastop v OZN je sovjetski diplomat označil kot »propagan-

Ognjenik Etna spet bruha

CATANIA — Minister za civilno zaščito Zamberletti je proglasil stanje pripravljenosti na širšem območju Etna. Po enajstih dneh umirjene aktivnosti se je včeraj dopoldne ognjenik najprej povsem nepričakovano umiril, ob 17. uri pa je močna eksplozija »odčepila« njegovo severovzhodno žrelo. Dobro uro kasneje je pričela brizgati do 100 metrov visoko lava, ta pojav je trajal le četrt ure, nato se je iz žrel začel dvigovati gost oblak pepela. Sinoci ob 20. uri je pepel pričel padati na vse območje jugovzhodno od Etna, da je plast pepela ponekod visoka tudi do 20 centimetrov.

distični govor«, ki naj bi svetovno javnost zapeljal v zmoto o resničnih namelih ameriške administracije glede omejevanja oboroževalne tekme.

Voroncov je pri tem še rekel, da je Ronald Reagan zamlčal dejstvo, da je dobil od Mihaila Gorbačova poslanico že pred tistim 19. julijem, ko je on naslovil pismo v Moskvo. Sovjetski partijski voditelj mu je v tej poslanici razgrnil predloge o treh bistvenih vidikih, ki naj bi bili predmet posebne pozornosti na njunem prihodnjem vrhunskem sestanku, namreč o vesoljskih ofenzivnih orožjih, o raketah srednjega dometa v Evropi in o prekinitvi jedrskih poskusov.

Visoki sovjetski diplomat je ponovil nekatere že znane predloge: ZSSR je za to, da obe supersili za polovico zmanjšata število strateških napadalnih raket, ki dosežejo drugo stran, sovjetska stran dela vse za to, da sploh ne bi bilo treba pošiljati orožja v vesolje ipd. Če je ameriški predsedniku zares od tega, da — kot je rekel pred generalno skupščino OZN — bi radikalno skrčili obseg jedrskega orožja, potem naj ve, da še vedno velja celoviti predlog za postopno uničenje vsega jedrskega orožja, kot ga je izoblikoval 15. januarja letos Mihail Gorbačov, je dejal Voroncov.

»Globoko razočaranje« nad Reaganovim govorom naj bi bilo po besedah sovjetskega diplomata ne le v Moskvi, marveč v večini držav sveta. ANTON RUPNIK

NOGOMET: KVALIFIKACIJE ZA EP

Islandci spet presenetili

Košarka: italijanski pokal

Segafredo boljši od Stefanela

Pred sobotnim pričetkom B lige

Predstavili Jadran 86/87

NA 10. STRANI

ZDA in SZ se hočeta rešiti zapletov od afere Danilofo

WASHINGTON — Afera Danilofo še vedno do skrajnosti pogojuje medblokovske odnose. Sovjetsko kompromisno rešitev, da bi zamenjali Danilofofa z Zaharovom in kasneje še z osvoboditvijo nekega sovjetskega oporečnika, so Američani zavrnili. Trdijo namreč, da je sovjetski funkcionar pri OZN Genadij Zaharov vohun, medtem ko je ameriški časnikar Danilofoff le nedolžna žrtev sovjetske provokacije. Primera naj bi bila torej ločena, če hočejo torej v Moskvi zvišati ponujeno ceno za osvoboditev Zaharova, jim to Američani dopuščajo, a morajo to tudi jasno povedati.

Na to pa SZ še ne pristaja. Spodbudno je le dejstvo, da tako ameriška kot sovjetska stran nočeta zaradi afere Danilofofa zapečatiti bodočega srečanja med Reaganom in Gorbačovom. S tega vidika je treba tudi oceniti ameriški sklep, da so odložili proces proti Zaharovu.

To se zavedajo predvsem v Sovjetski zvezi, od koder so včeraj prihajale kar se da spod-

budne vesti o nadaljnjem medblokovskem dialogu. Partijski voditelj Gorbačov je pohvalno ocenil v Stockholmu dosežen sporazum. V Moskvi pa upajo, da bo storjen pomemben korak tudi na pogajanjih o zmanjševanju konvencionalne oborožitve, ki se jutri obnovijo na Dunaju.

Obe velesili sta med drugim ob teh dneh zasedanja generalne skupščine OZN pod stalnim pritiskom. Če z odra skupščine slišimo bolj ali manj priložnostne govore glede na blokovsko ali neblokovo obarvanost posameznih držav, pa so obrobni dvostranski pogovori povsem drugače obarvani. Tu vsi, ne glede na zavezništva, odločno zahtevajo zgleditev sporov in začetek konstruktivnega dialoga. Te pritiske morata obe velesili upoštevati. Tako Moskva kot Washington se dobro zavedata, da jima svetovna javnost ne bi odpustila črtanja vrha Reagan-Gorbačov zaradi afere o dveh domnevnihi ponesrečenih čepunih Danilofofa in Zaharova.

Ševardnadze o neuvrščeni

NEW YORK — Ideja sovjetskega zunanjega ministra Ševardnadzeja, da bi država, ki predseduje gibanju neuvrščenihtako ali drugače sodelovala na sejah varnostnega sveta«, je pritegnila veliko pozornost in že postala predmet številnih komentarjev.

Oevrščeni so dali delu varnostnega sveta vsakokrat pomemben prispevek. Lani so bili celo avtorji skoraj vseh osnutkov resolucij, ki jih je varnostni svet obravnaval. Idejo sovjetskega ministra zato v Združenih narodih razumejo kot upoštevanje miroljubne aktivnosti neuvrščeniht, vendar pa tudi kot priznanje dejstva, da mir ne more biti izključno v pristojnosti velikih sil. (dd)

● Dogovor

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Dobre vesti za Craxija pa prihajajo s pogajanjem za izvolitev novega upravnega sveta državne radiotelevizijske ustanove, ki je že dolgo časa brez predsednika in brez upraviteljev. Stranke vladne večine so se po večmesečnih polemikah sedaj baje sporazumele, da bo novi predsednik RAI socialist Enrico Manca, nekdanji televizijski novinar, nekajkrat minister in zadnja leta šef gospodarskega oddelka svoje stranke. Na to kandidaturu, o kateri mora sedaj odločati posebna parlamentarna komisija, so sinoči pristale vse vladne stranke. Precejšnja razhajanja pa še obstajajo glede vsebine zakona, ki bi moral dokončno urediti odnose med zasebnim in javnim televizijskim sektorjem. Posebno kritični so glede teh vprašanj republikanci, ki se bojijo, da bi si demokristjani in socialisti, po znanih metodah lotizacije (prvi televizijski dnevnik meni, drugi tebi), spretno razdelil vpliv in nadzorstvo nad temi službami. Proti kandidaturi Enrica Mance se je odločno izrekla včeraj proletarska demokracija, določene rezerve pa prihajajo tudi iz komunističnih vrst. (st)

Na manifestaciji, ki je prerasla v protirasistično demonstracijo, govorila Winnie Mandela

Tisoči črnih rudarjev na žalni slovesnosti za žrtvami nesreče v južnoafriškem zlatokopu

Hiša ravnateljice urada za stanovanja Kevanove po atentatu.

(AP)

JOHANNESBURG — Kakih 5 tisoč črnih rudarjev se je včeraj zbralo na nekem stadionu v črnih mestu Embalenhne, da bi komemoriralo 117 svojih tovarišev, ki so pretekli teden izgubili življenje v bližnjem zlatokopu Kinross. Žalno manifestacijo je priredil vsedržavni sindikat (črnih) rudarjev (NUM), na njej pa je poleg sindikalnih voditeljev govorila Winnie Mandela, žena zaprtega voditelja Afriškega nacionalnega kongresa (ANC) Nelsona. Prireditelj je prerasla v pravo demonstracijo proti apartheidu.

Množica je Mandelovo sprejela z navdušenim vzklikanjem in jo s ploskanjem večkrat prekinjala, ko je vzela besedo. Žena zaprtega voditelja ANC je obtožila vodstvo zlatokopa, da je za nesrečo iz preteklega tedna skrivno, ker v rudnikih še vedno uporabljajo postopke in opremo, ki so jih v razvitih državah odpravili. Go-

vornica je nato napadla rasistično vladno in rudarje opozorila, kako jih oblasti izkoriščajo. »Vi kopljete zlato in diamante, s katerimi vlada potem kupuje orožje, ki ga uporablja proti vam,« je med drugim dejala. Prav tako ostri so bili drugi govorniki. Predsednik Konfederacije južnoafriških (črnih) sindikatov (COSATU) Jay Naidoo je ostro kritiziral sistem posebnih naselij za rudarje, ki so eden izmed toliko izrazov rasistične ureditve.

Medtem se v drugih predelih Južne Afrike nadaljujejo nasilna dejanja. Včeraj ob zori je eksplodiral peklenjski stroj v severnem delu Johannesburga. Poškodovan je hišo ravnateljice urada za stanovanja v črni megalopolu Sowetu Dele Kevan, a ni terjal človeških žrtev. V Sowetu je v teku protestna akcija, zaradi katere črni ne plačujejo stanarin za občinska stanovanja.

Momo Kapor dobil tožbo proti Salihu Zvizdiću

ZAGREB — Če nekdo za nekoga napiše, da je »popljuval svojo domovino, govoril proti bratstvu in enotnosti, proti ideologiji, zlasti proti tisti, na kateri temelji ta država« in če tega prav z ničimer ne podkrepi, potem je to šolski primer kaznivega dejanja obrekovanja.

Takšno je bilo mnenje kazenskega senata občinskega sodišča v Zagrebu, ki je razpravljalo o sporu med pisateljem Momom Kaporjem in novinarjem Salihom Zvizdićem. Slednji je v Vjesniku 6. oktobra lani poročal o Srbski nacionalni akademiji in o njenem pikniku na Niagarskih slapovih, kjer je bil gost prisoten tudi Momo Kapor. Po Zvizdićevih trditvah v članku je Kapor na pikniku te četniške organizacije in v pogovoru na akademiji storil vse to, kar je zapisano v uvodu in za kar Zvizdić, kot se je

kasneje izkazalo, ni imel nikakršnih dokazov. Ravno nasprotno. Na magnetofonskem traku z akademije, je bilo moč slišati vse Kaporjeve besede, ki ne dajajo niti najmanjšega razloga, da bi sklepali, da se je kakorkoli obrnil proti Jugoslaviji.

Kazenski senat občinskega sodišča v Zagrebu je sklenil, da mora Zvizdić plačati 50 tisoč dinarjev kazni, 4.000 dinarjev za prevode raznih dokumentov in 10 tisoč dinarjev povprečnine. (dd)

□ ATENE — Grški minister za pravosodje Apostolos Kakkamanis je včeraj izjavil, da namerava vlada v kratkem odpraviti smrtno kazen, ki je sicer ne izvršujejo že od padca režima polkovnikov v letu 1974. Toda njeno odpravo je treba še utemeljiti z zakonom, je dejal minister.

Pertini ima danes 90 let

RIM — Sandro Pertini slavi danes 90 let. Slavljencec, ki je po rodu iz Ligurije, je gotovo ena najbolj markantnih političnih osebnosti povojne Italije in trenutno verjetno tudi najbolj priljubljeni politik v državi. Bil je v prvi vrsti v boju proti fašizmu in to vero v ideale svobode in demokracije plačal z zapornim in z dolgimi leti izgnanstva v tujini. Po vojni je bil med najbolj aktivnimi voditelji socialistične stranke in nato dolgo let predsednik poslanske zbornice, leta 1978 pa je bil po Leonejevem odstopu izvoljen za predsednika republike. Pri opravljanju najvišje državne funkcije je Pertini izkazal veliko občutljivost do konkretnih problemov ljudi in v sedmih letih bivanja na Kvirinalu uvedel nov politični stil, ki je temeljil na iskrenosti ter na veliki intelektualni in človeški širini. Danes je Pertini dosmrtni senator in se kljub visoki starosti, od časa do časa, še redno oglašja in sodeluje v političnem življenju.

Za njegov rojstni dan bo danes v Rimu na sporedu vrsta prireditev. Dopoldne bo Pertini častni gost slavnostne seje socialističnih senatorjev, nakar ga bo v palači Chigi sprejel ministrski predsednik Craxi. Popoldne pa se bo slavljencec udeležil izrednega zasedanja socialističnega vodstva. (st)

Po krvavem valu atentatov v Franciji

EGS bo danes v Londonu poiskala skupno strategijo proti terorizmu

LONDON — Notranji ministri dvanajstih držav članic EGS se bodo danes sestali v Londonu, da bi poiskali skupno strategijo v boju proti terorizmu. Po petih bombnih atentatih v Parizu in umoru francoskega atašee v Bejrutu se je Francija odločila, da zaprosi za nasvet in pomoč Evrope, da bi prebrodila svojo najhujšo teroristično krizo po alžirski vojni.

Italijo bo v Londonu zastopal notranji minister Scalfaro, ki bo v britansko prestolnico prispel po podpisu italijansko-grškega sporazuma o terorizmu in bo s tem še okrepil svoje stališče, da ne bo Evropa kos terorizmu, če ne združi svojih moči.

Glede sodelovanja na področju protiterorističnega boja pa vlada med posameznimi članicami EGS precejšnja zmeda. Izhodišče za sporazum bi morala biti deklaracija o terorizmu, ki jo je maja meseca sprejelo v Tokiu sedem industrijsko najbolj razvitih držav sveta, od katerih so štiri iz Evrope, in sicer Francija, Velika Britanija, ZRN in Italija. Tokijski dokument predlaga šest ukrepov, ki naj bi zajeli terorizem. Vse podpisnice so se obvezale, da ne bodo prodajale orožja državam, ki podpirajo terorizem; da bodo drastično zmanjšale diplomatska predstavništva v teh državah, da bodo do-

sledno zavrnille prošnje za vstopne vizume vsem, ki so bili vpleteni v teroristična dejanja, vključno diplomatom; da bodo poenostavile postopke za ekstradicije, da bodo strožje nadzorovale priseljevanje in da bodo uresničile tesnejše sodelovanje med policijami in varnostnimi službami.

Velika Britanija pa bi k tem določilom rada pristavila še zahtevo o previdnosti pri izdajanju vstopnih vizumov vsem, ki prihajajo iz »osumljenih držav«. London navaja namreč, da ni na mejnih prehodih med posameznimi članicami EGS skoraj nobenega nadzorstva, bi pa zato morali do skrajnosti poostrižiti kontrolo za državljane iz »neevropskih držav«. EGS bi se morala torej spremeniti v pravo »trdnjavo«, če hoče ohraniti dosedanje svobode prehodov med posameznimi članicami. London pa trenutno nasprotuje italijanskemu sklepu o nadzorstvu diplomatske prtljage, kljub temu da je nekaj takega sam predlagal pred dvema letoma. Velika Britanija bi pristala na to nadzorstvo, če bi bile nekatere države izvzete. Z zahtevo o evropski »trdnjavi« pa se ne strinjajo Grčija in še nekatere druge države, ki imajo razvit tujski in gospodarski promet prav z državami nečlanicami EGS, kar bi jih seveda prizadelo.

Nepotrjene vesti o poskusu državnega udara v Togu

LOME — V Togu velja od danes zasilno stanje, potem ko je skupina teroristov, kot jo označujejo tukajšnje oblasti, izvedla napad na rezidenco predsednika Eyademe. Kaže, da je šlo za poskus državnega udara, vendar o tem ni uradnih izjav. Vse vesti prihajajo iz krogov zahodnonemškega veleposlanstva v Lomeju (ne gre pozabiti, da je bil Togo nekoč nemška kolonija), kjer trdijo tudi, da je v poskusu državnega udara zahodnonemški državljani izgubil življenje, drugi pa je bil hudo ranjen.

Po vesteh iz ambasade ZRN kaže, da je do streljanja prišlo v torek okrog 23. ure po krajevnem času, teroristična skupina pa je, po uradnem poročilu lomejskega radia, prišla iz sosedne Gane, katere meja je oddaljena le nekaj kilometrov. Ljudje, ki so napadli rezidenco predsednika Eyademe, so bili oboroženi z avtomatičnim orožjem, metalci granat in ročnimi bombami. Vse orožje je bilo vzhodnega izvora. V streljanju, ki je sledilo je pet civilistov bilo ubitih, ubitih pa je bilo tudi sedem teroristov.

Togovske oblasti so takoj obtožile Gano, v kateri se zbirajo nasprotniki predsednika Eyademe, da je imela prste vmes in nemudoma zaprle mejo med obema državama. Oblasti so prav tako pozvale prebivalstvo, naj ne hodi na ulice, da bi olajšali zajetje nekaterih teroristov, ki jim je uspelo pobegniti. Kakih dvajset napadalcev je padlo v roke varnostnim silam. Nekaj ur je bilo zaprto tudi lomejsko letališče, vendar so ga kasneje spet odprli za promet.

Med Gano in Togom je vse od časa proglasitve neodvisnosti v teku spor o nekdanjem britanskem Togolandu, ki ga je Velika Britanija, ko je podelila neodvisnost Gani, prisodila slednji, čeprav si jo lasti Togo, nekdanja nemška kolonija. Poleg tega bi novembra v Lomeju morala biti francosko-afriška konferenca, ki bi jo seveda morali premestiti.

Popoln preokret v sovjetskih zunanjetrgovinskih odnosih

Mešana podjetja tudi s kapitalisti

MOSKVA — Po dolgih pripravah je sovjetsko vodstvo zasnovalo nov sistem zunanjetrgovinskih odnosov, pri čemer je bistveno to, da namesto ministrstva za zunanjo trgovino ZSSR, ki je doslej imelo popolni monopol nad blagovno menjavo s tujino, zdaj stopa okoli 70 velikih združenj in podjetij, hkrati pa bo okoli 20 zveznim ministrstvom dovoljeno, da v svojem okviru navezujejo direktne gospodarske stike s tujimi partnerji. Mešana podjetja bodo smeli ustanavljati tako s socialističnimi kot tudi s kapitalističnimi partnerji.

Včerajšnja »Pravda« objavlja povzetek dveh ustreznih »postanovljenj« CK KP SZ in ministrskega sveta (že predvčerajšnjim pa je to objavil dnevnik »Socialističeskaja industrija«). Politično vodstvo v Kremlju pri tem izreka jasno kritiko dosedanjemu načinu upravljanja z zunanjo trgovino, češ da je to krivo za zaostajanje sovjetskega deleža v svetovni trgovini, zlasti pa za neustrezno zastopanost izdelkov sovjetske strojgradnje na

mednarodnih trgih.

Na novo ustanovljena zunanjetrgovinska podjetja bodo lahko razpolagala z deviznimi deleži, ki jih bodo sprva dobila od banke za zunanjo trgovino za to, da bi lahko samostojno ali čez posrednike nakupovala potrebno opremo za posodobitev proizvodnje. Razen vnaprej določenih deležev za resorno ministrstvo jim nihče ne bo mogel odvzeti dobička, ki ga bodo ustvarila od zunanjetrgovinskih poslov.

Eden osrednjih smotrov te reforme je v tem, da zunanjo trgovino čim tesneje poveže z industrijo in narobe, da izdelovalcem omogoči čim krajšo pot do tujih trgov. Seveda se s to samostojnostjo bistveno povečuje tudi odgovornost novih zunanjetrgovinskih subjektov, saj bodo morale te organizacije poslovtati na polnem »horrascjotuk«, kar pomeni, da se bodo same financirale. Morebitno izgubo bodo morale pokriti z lastnimi deviznimi zaslužki, že vnaprej svari sklep CK KP SZ in vlade.

Kar zadeva vzpostavljane neposrednih vezi med podjetji držav članic SEV, je bilo to že nujno urediti s predpisi, saj je lani sprejeti kompleksni program znanstveno-tehničnega napredka do leta 2000 v bistvu zgrajen na taki obliki sodelovanja.

Tudi zamisel o mešanih podjetjih s kapitalističnimi državami ni čisto nova, saj so imeli že maja v Moskvi velik simpozij s predstavniki mednarodne trgovinske zbornice (Zahoda) in z več zahodnimi partnerji že potekajo pogajanja o ustanavljanju mešanih firm z večinsko udeležbo sovjetskega kapitala.

Omenjeni sklep pa proti koncu poudarja, da se bo ob vsem tudi vnaprej »nepopustljivo izvajalo načelo državnega monopola nad zunanjetrgovinsko dejavnostjo«. Očitno gre za pomirjanje duhov, saj bodo te spremembe globoko posegle v tradicionalne strukture sovjetske zunanje trgovine.

ANTON RUPNIK

Vizzini brani finance dežel

RIM — Negativni odgovor, ki ga je dala vlada včeraj na zahteve deželnih uprav po priznanju pravice do samostojnega nalaganja davščin, je izzval ne le negodovanje zastopnikov dežel, ampak tudi samega ministra za odnose z njimi Vizzinija. Ta je sklep komentiral, češ da se postavlja v dvom sama vloga njegovega ministrstva, ki postaja zgolj »grešni kozel« za primer, ko se bodo razmere zaostrele do skrajnosti. Vizzini je namreč poudaril, da so finančne zmogljivosti dežel že pri kraju, da ne morejo več krčiti proračunov z zmanjšanjem storitev, ter da grozi nevarnost, da bo morala država pokrivati njihove primanjkljaje.

Na včerajšnji seji deželnega sveta F-JK

Obširna razprava o življenju vojakov v vojašnicah naše dežele

TRST — O vprašanju življenja v vojašnicah, o smrtih in samomorih mladih vojakov so včeraj razpravljali tudi v deželnem svetu F-JK. Problematika je zapletena, v naši deželi pa še posebno aktualna, saj je tu število vojakov veliko večje, kot v ostalih italijanskih deželah.

Posebnost včerajšnje seje je bila tudi v tem, da je diskusiji prisostvovala

seznam predlogov, kako naj se izboljša življenje vojakov. Bistvo predloga je v tem, da naj bi Dežela dodelila posameznim občinam posebne podpore, občine pa naj bi se povezale z vojašnicami in skušale nuditi vojakom nekaj več kot kavarne in pizzerije. V bistvu gre za to, da bi se lahko vojaki kulturno udeleževali v vojašnicah in izven njih. Poskrbeti je treba tudi za prosti čas, ki ga vojaki ponavadi preživljajo v brezdolju, ali pa v pohajkovanju po mestih, ki jim nudijo malo ali nič.

Seveda je imela debata različne tone, čeprav so se vsi strinjali, da mora priti do konkretnih akcij. Svetovalca PSI in KD pa tudi drugi so spregovorili o splošnem družbenem stanju in o položaju mladine. Tudi odbornik

Brancati je v svojem odgovoru vprašanju in predlogom spregovoril o stiski sodobne mladine. Krivde za slabo počutje v vojašnicah, ki v ekstremnih primerih pripelje do samomorov, ne gre pripisovati le vojaškemu življenju; korenine velikih duševnih stisk segajo preko kasarniških zidov. Treba je seveda narediti, da bo vojaško življenje nudilo mladim nekaj več kot doslej. Skratka, tudi v vojašnicah morajo biti problemi mladih prisotni v zavesti oficirjev, podoficirjev in vseh, ki se z mladimi ukvarjajo.

V bistvu sta svetovalca delili dve mnenji, ali bolje oceni vojaškega življenja. Vsi pa so poudarili potrebo, da vojašnica ne sme biti tujek v določenem okolju in da je treba v vojašnicah prisluhniti potrebam in stiskam mladine.

Jutri v Vidmu

Predstavitel knjige o partizanskih bojih ob meji

VIDEM — V okviru proslav in kulturnih prireditev ter počastitev 40. obletnice ustanovitve italijanske republike je VZPI-ANPI sklicala za jutri v Vidmu tiskovno konferenco. V dvorani Ajace videmskega županstva bodo namreč ob 18.30 predstavili knjigo Giovannija Padoana - Vannija »Partizanska epopeja na meji med dvema svetovoma«.

Knjigo in avtorja bo predstavil docent za sodobno evropsko zgodovino na tržaški univerzi prof. Teodoro Sala.

la skupina oficirjev in podoficirjev baltaljoa Trieste.

Vprašanja v zvezi z življenjem v vojašnicah v naši deželi so postavili svetovalci PSI, KPI, DP in svetovalec KD Angeli. Komunisti so predstavili tudi

V Senožčah začetek gobarskih dni

SEŽANA — Gobarska družina Sežana organizira v sodelovanju z Zvezo gobarskih družin Slovenije, primorskimi slikarji, osnovno šolo Senožče in gostiščem Stari grad v Senožčah od 25. do 28. septembra gobarske dneve.

Danes, 25., in jutri, 26. septembra, bo v gostišču Stari grad pri Marijanu Sotlarju v Senožčah na ogled razstava svežih gob. V sredo pa je organizirana nagradna nabiralna akcija, v kateri bodo člani gobarske družine tekmovali, kdo bo nabral čimvečje število vseh vrst gob, celih in nepoškodovanih. Nabrane gobe bodo tisti dan do 19. ure sprejemali v razstavnem prostoru. Čakajo prijetne nagrade. Najnovejši gobarski priročnik bo prejel tisti, ki bo prinesel največ najrazličnejših vrst gob. S knjigo o gobjih jedeh pa bo nagrajen tisti srečneš, ki bo našel najtežjo užito gobo.

V razstavnem prostoru pa bo na ogled tudi umetniška slikarska razstava. S karikaturami na temo gobe se bodo

predstavili primorski slikarji: Pavle Zamar-Zepa, Franc Železnik in Jure Cihlar.

Od 25. do 28. septembra pa bo v gostišču Stari grad v Senožčah izbrana ponudba gobjih jedi, ki jih bo pripravljala znana slovenska strokovnjakinja Sonja Vrščajeva. Vsem obiskovalcem se obeta zanimiva in bogata kulinarika z gobami. Recepte za gobarske jedi pa bo vsem obiskovalcem zaupala Sonja Vrščaj v nedeljo, 28. septembra, ob 16. uri, ko bo z možem dr. Dušanom Vrščajem pripravila strokovno predavanje o gobah in gobjih jedeh. Predavanje bo popostreno z diapozitivi in bo v prostorih osnovne šole v Senožčah.

Torej obetajo se nam zanimivi gobarski dnevi, ki pomenijo tudi popestritev turistične ponudbe v teh jesenskih časih.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Srečen povratek pogrešanih

VIDEM — Po štirih dneh mrzličnega iskanja in zaskrbljenosti sorodnikov, sta se Mario Gunal Kerim in Alberto Cosentino vrnila domov.

Mladenica sta odšla od doma 19. septembra, ne da bi povedala, kam sta namenjena. Odpravila sta se v gore pri Nevejskem sedlu, od tu pa sta nadaljevala pot v bližnjo okolico, kjer sta se nameravala spustiti v podzemsko rove neke jame. Zaradi vremenskih nepravilnosti jama ni uspelo pravočasno obvestiti znancev, da je z njima vse v redu, slednji pa so zato sprožili reševalno akcijo. Po štirih dneh sta se mladenica, kot rečeno, sama vrnila v gorsko kočjo.

Od četrta do četrta

Dogodek v Špetru Slovenov

Kot naši bralci vedo, so imeli Beneški Slovenci doslej v Špetru Slovenov že šest let samo zaseben dvojezični otroški vrtec, ki šteje letos 20 otrok. Osnovne šole pa v Špetru ni bilo. Kot smo prejšnji tork, 16. t. m., poročali pa je že nekaj dni pred uradnim začetkom letošnjega šolskega leta slovenski center poskrbel za delovanje 1. razreda dvojezične osnovne šole. Ne gre za zgodovinski dogodek, kot je tedaj v našem dnevniku zapisal prof. Pavel Petričič, pač pa ni dvoma, da je dogodek zelo važen. Zato smo s poudarkom ugotovili: Vpisalo se je šest otrok.

Toda ... Toda isti profesor je poudaril zasebnost nove šole, ki breneni v celoti slovensko skupnost, »kar je anomalija, ki jo bo treba postopno odpravljati«. »Zgodovinski trenutek državne šole za slovensko manjšino na Videmskem ... nanjo še čakamo ...« » ... Ne stojimo križem rok ...«

Morda bi kdo rekel: Samo šest otrok! Malo je! Vendar za špeterske razmere moramo - kot je pripomnil dopisnik ljubljanskega Dela - upoštevati, da so v dveh šolskih okoliših sedmih občin Nadiških dolin letos vpisali v prve razrede le 45 otrok, tako da ta šesterica v resnici pomeni dobrih 13 odstotkov vse prvošolske populacije in da hkrati v teh krajih, prav zaradi premajhnega števila otrok kar zapored zapirajo javne (državne) šole in vrtce.

Ob prebiranju podatkov, objavljenih o slovenskih šolah v našem dnevniku prejšnji četrtek pa lahko ugotovimo: Šest prvošolcev v Špetru pomeni, da jih toliko ne premore nobena od kar 16 slovenskih osnovnih šol na Tržaškem (od skupno 30), in sicer: Pesek, Boršt, Mačkopolje, Brišički, Gabrovec, Slivno-Sempolaj, Cerovlje-Mavhinje, Nabrežina, Repentabor, Prosek, Gropada, Katinara, Rojan, Sv. Ana, Ul. Donadoni, Ul. sv. Frančiška.

Ne smemo pozabiti tudi, da je vsak začetek težak. Pri tem seveda še ni rečeno, da je v vsakem primeru uporabno reklo: »Bolje pozno ...«. Bolj umestna je ugotovitev, da je zahteva Beneških Slovencev, ponovljena tisočkrat (tudi v omenjenem profesorjevem članku), povsem v skladu z duhom govora zunanjega ministra Andreottija prejšnjo soboto v Benetkah ob zaključku hvalevredne manifestacije Alpe-Adria »Europa Gentile« - »Evropa ljudstev«, ko je poudarjal, »koncept enotnosti in različnosti« ob prisotnosti podpredsednika zvezne vlade SFR Jugoslavije in obeh

predsednikov vlad SR Slovenije in SR Hrvatske. Tudi sedanja rimska vlada ne bi namreč smela pozabiti bistvenih zaključkov Rizzove skupine Cassandrove komisije, ki jo je imenoval isti Andreotti v svojstvu tedanjega predsednika vlade. Ti zaključki so naštet v lanski dokumentarni publikaciji Stojana Špetiča »Rimski mlini« v enajstih točkah, od katerih se štiri glasijo:

— Odpiranje slovenskih šol in vrtcev v videmski pokrajini.

— Seznanje 35 občin, kjer živimo Slovenci.

— Pravica do rabe slovenskega jezika v odnosu z oblastmi na celotnem ozemlju 35 občin.

— Možnost pouka slovenščine v italijanskih srednjih šolah.

V Benetkah je bil govor tudi o ustanovitvi nekakšne informacijske banke, s pomočjo katere bi pripravili zemljevid krajevnih kultur vseh dežel Alpe Adria, oziroma vseh narodov in narodnostnih skupin v Evropi. Seveda bi moral tak zemljevid vsebovati vidno zarisano področje vseh Rizzovih 35 občin t.j. tudi 21 dvojezičnih občin videmske pokrajine. Se bo to zgodilo v naslednjih dveh letih, ki so ju v Benetkah predvideli za uresničenje konkretnih idej?

Končno pa še vprašanje: Zakaj doživljamo ta važen špeterski dogodek šele po 43 letih po padcu fašizma in 41 let po prvih medvojni korakih za uvedbo partizanskih slovenskih šol tudi v zahodni Beneški Sloveniji, ki je spadala takrat v Zapadno primorsko okrožje? Kdo bi naštel vse tiste neštete izjave, resolucije, spomenike itd.? Najvažnejše zahteve o slovenskih šolah tudi v videmski pokrajini pa je vseboval zakonski osnutek pred več kot 25 leti, po velikem parlamentarcu italijanske republike! Vse je bilo v teh predolgi desetletjih zaman! Namesto odgovarjanja na gornje vprašanje je naša narodnostna skupnost z vso demokracijo javnostjo v deželi vred dolžna za to letošnjo našo prvo osnovno šolo v Beneški Sloveniji izreči vso pohvalo in zahvalo, najzaslužnejšima šolnikoma za njo: Živi Gruđen in Pavlu Petričiču. In z njima ponovljamo: Čakamo. Čakamo na zgodovinski dogodek v Špetru. In posebno zahvalo pa zaslužijo besede: »Ne stojimo križem rok«.

STANISLAV RENKO

Prva seja deželnega komiteja za radiotelevizijsko službo

TRST — Predsednik deželnega sveta Paolo Solimbergo je v torek umestil deželni komitej za radiotelevizijsko službo, katerega člani je deželni svet izvolil julija letos. Poleg Solimberga so v tem organu še Ottorino Burelli, Cesare Del Zotto, Ruggero Rovatti, Fabio Suadi, Mariano Terpin, Franco Brussa, Giuseppe Mariuz, Virgilio Disetti in Ace Mermolja. Srečanja so se udeležili še odbornik Rinaldi (v zastopstvu predsednika deželnega odbora Biasuttija), direktor deželnega sedeža RAI Dario Fiorenzoli pa Filibert Benedetti in Sergio Calici.

Solimbergo in Rinaldi sta zagotovila vso pripravljenost Dežele na sodelovanje z RAI, posebno sedaj, ko pretresajo radiotelevizijsko službo številni problemi in ob njih seveda možnosti razširitve deželnih sporedov. Sam komitej naj bi odslej postal zares dejavno orodje oziroma povezovalni člen z deželnimi organizmi.

Med glavnimi nalogami komiteja so posredovanje mnenj v zvezi z radiotelevizijsko službo, dajanje smernic za deželne sporede in izdelava tromesečnih načrtov deželnih programov.

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 810321

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

... pijte boljše!!!

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Philipp Vandenberg

Hetera

80.

»Someščani, prevzvišeni možje iz Aten«, je začel svoj govor, »bog v Delfih nam je poslal odgovor, ki vzbuja žalost, strah in grozo. Nihče ne more brez solz prenesti sporočila, da bodo barbari zavržali njegovo mesto z zemljo, in tudi jaz se ne sramujem solz. Poglejte si ta svetišče, te dvorane in spomenike! Poglejte si še enkrat mesto Atene! Ohranite ga v spominu in v svojem srcu, če je namreč volja bogov, da se vse to poruši, potem bomo to mesto nekega dne spet zgradili, lepše in bogatejše kot prej!«

»Sreča s teboj, Temistokles!« so vzklikali Atenci, »ti si naš voditelj. Povej, kaj naj naredimo!«

»Pravični«, je nadaljeval Temistokles, »je govoril ne-premišljeno, ko je zahteval, da bi obzidje našega mesta okrepili z lesom. Če je namreč Apolon skozi Pitijino usta že tako napovedal, da bo naše mesto premagano, zakaj naj bi ga potem sploh še branili, opravlja draga obramba dela in prelevlja kri naših mož? Ne, Pitija, ki vse prera-

da govori v prispodobah, svetuje naj mesto brez boja prepuščimo barbarom, boj pa nadaljujemo z ladji. Mar nismo zgradili dvakrat sto okretnih ladij z denarjem iz Lauriona, ponosnih trier z dvojno sprednjo ostjo in stenami iz kreskega lesa?«

Ladje! V tem se skriva skrivnost lesenih zidov! »Temistokles je naš voditelj!« — »Dol z Aristidom!« — »V izgnanstvo s Pravičnim!« — »Spravite od tod tega zločinca!«

Temistokles se je ustrašil. Aristid je bil njegov sovražnik, njegov politični nasprotnik in osebni konkurent. Toda zdaj, ko ga je ljudska jeza tako ostro napadla, bi se bil najraje zavzel zanj. Vedno glasnejše je postalo kričanje in nenadoma so Atenci skandirali v zboru: »Ostrakizem! Ostrakizem!«

Vsak udeleženec ljudskega zborovanja je pri vhodu dobil ločeno tablico, glasovalni kamen, na katero je moral napisati ime tistega moža, čigar politike ne odobrava. Enostavna večina je zadoščala, da so nepriljubljenega ljudskega voditelja za deset let poslali v izgnanstvo — pri čemer je vendarle obdržal svoje premoženje, celo svoje državljanske častne pravice.

Sovražil ga je, ga preklinjal in neredko tudi preziral, toda zdaj, ko ga je črepinjska sodba poslala v izgnanstvo, ga je Temistokles pomiloval. Morda pa je bilo to zgolj pomilovanje samega sebe, ker je izgubil nasprotnika, ki ga je pogosto vzpodbudil k velikim dejanjem. Več kot šest

tisoč meščanov je glasovalo proti njemu in s tem je bila Aristidova usoda zapečaten.

Dolg trenutek, ko sta se gledala brez sovraštva, bo za celih deset let zadnji. »Zmagal si!« je očitno hotel reči Aristid, »sicer nisi bil boljši, vsekakor pa si bil sprijetnejši.« Temistoklov pogled pa je izdajal nekakšno otoplost, lahko bi skoraj rekli, da je prosil za odpustanje.

Dva demosijska sta vzela Aristida v sredino in odpeljala obsojenca skozi molčečo ulico ljudi. Ko je zapustil eklesijo, so se oglašali klici, namenjeni Temistoklu. »Temistokles naj govori!« se je slišalo iz množice. »Temistokles je naš voditelj!« Pritiskali so ga, dvigali, ga spravili na govorniški oder, in vojskovodja je našel ganljive besede:

»Someščani, možje iz Aten! Moj oče Neokles, če bi bil še živ, bi jokal od veselja na ta dan, ko ste svojo usodo zaupali preprostu meščanu iz rodu Frearijev. O, ko bi nam bili bogovi dosodili kaj boljšega, dim desetih hektomb bi se dvigal proti nebu kot viharne oblaki nad kreskami gorami. Toda olimpijski bogovi so zavrnili zahvalo naših žrtev in njihovim kot zlato se bleščečim svetiščem grozi, da jih bodo opustošili barbari. Karkoli je že vodilo njihovo voljo, nam nikakor ne ostaja čas za stokanje in trnjanje.

Poslušajte moje načrte, kako se bomo uprli velikemu kralju. Glasujte o tem in zapišite svojo odločitev v kamen, da jo bomo lahko razstavili na vseh javnih mestih in sporočili vsem našim ljudem.

Izmenjava mnenj med včerajšnjim srečanjem

Tržaška federacija KPI in SKGZ skupno ocenili politični položaj

Tržaška federacija KPI je v teh dneh imela več sestankov s tržaškimi socialnimi in gospodarskimi ustanovami in organizacijami, včeraj pa se je sestala s predstavniki SKGZ. V uvodu je tajnik Ugo Poli, nato pa ostali člani pokrajinskega tajništva, poudaril osnovno usmeritev »demokratske konfrontacije« z vsemi s ciljem ustvariti pogoje za novo fazo tržaškega političnega življenja. KPI je zato v zadnjih mesecih usmerila svojo dejavnost na jamstvo in spoštovanje demokratičnih in ustavnih načel v javnem življenju in za programsko razpravo, ko se iščejo možnosti reševanja vprašanj in ustvarjajo pogoji, da bo Trst mesto miru, odprte meje, sožitja, priznanja pravic slovenske manjšine in dejanske decentralizacije.

Komunisti obsojajo način, kako je postala Lista za Trst ponovno središče upravnega in političnega tržaškega sistema, zaradi tega tudi negativno ocenjujejo sporazum, ki obuja os KD - Lista za Trst ob šibki možnosti PSI, da to zaveznitvo pogojuje. Vendar se je pričelo resno razmišljanje o strateških izbirah in prav zato tudi KPI vztraja na posvetovanju in razgovoru s socialnimi in gospodarskimi ustanovami in organizacijami.

Treba je ustvariti pogoje za preokret, za kar pa se mora KD zavedati, da s komaj tretjino glasov ne more imeti

osemdeset odstotkov oblasti in da KPI predstavlja v tržaškem življenju stvarnost, ki jo je treba upoštevati.

V nadaljnji razpravi je predsednik SKGZ Boris Race poudaril nujnost temeljite preosnove politične usmeritve in zaskrbljenost nad kompromisom, ki ponovno vrača v ospredje Listo za Trst. V razpravo so nato posegli člani obeh delegacij in poudarili aktivno vlogo KPI v sedanjem razdobju in uspehe v ustvarjanju novega ozračja in boljših pogojev.

Prispevki Pokrajine za otroke emigrantov

Tržaška pokrajina obvešča, da zapade 30. septembra rok za predložitev prošnje za šolske štipendije za otroke emigrantov, ki živijo v tujini. Zainteresirani lahko dvignejo okrožnico z vsemi dodatnimi informacijami pri vratarju Pokrajine (Trg V. Veneto 4) vsak dan, tudi ob sobotah, od 8. do 14. ure.

Interpelacija KPI o imenovanju Cecovinija za predsednika Centra za raziskave

Svetovalska skupina KPI v deželni svet F-JK je včeraj vložila interpelacijo deželniemu odboru v zvezi z vestmi, ki jih je objavil krajevni tisk o imenovanju nekega vidnega političnega predstavnika za predsednika Centra za znanstveno in tehnološko raziskovanje. Ta politični predstavnik je listar Cecovini, čeprav ga komunistična interpelacija izrecno ne omenja, to mesto pa naj bi zasedel v okviru rešitve tržaške politične krize.

V interpelaciji komunistični deželni svetovalci Tonel, Millo in Iskra ugotavljajo, da mora o tem imenovanju svoje mnenje na osnovi odloka predsednika republike šteje. 102/78 izraziti tudi deželna uprava F-JK. Zato komunisti sprašujejo predsednika deželne vlade, če odgovarja resnici, da bo ta politični predstavnik postal predsednik raziskovalnega centra in v kolikor bi to bilo potrjeno, katere so specifične in znanstvene pristojnosti, ki bi jih lahko predstavil, da bi lahko prevzel tako odgovorno zadolžitev.

Občni zbor KD Lipa: okrepiti kadrovanje in stik z vaščani

Delovno predsedstvo in udeleženci občnega zbora KD Lipa v Bazovici

V ponedeljek zvečer je bil v Bazovici redni občni zbor Kulturnega društva Lipa. Po poročilih predsednice društva Pierine Furlan, tajnika in blaginika se je med člani razvila debata o problemih, s katerimi se srečuje društvo pri svojem delovanju.

Najhujši je menda problem kadrovanja. Izredno težko je dobiti ljudi, ki bi res aktivno delovali v društvu. Še posebno težavno pa je pritegniti k delovanju mlajše generacije.

Člani društva so se nato razgovarjali tudi o tem, kakšen naj bi bil stik z vaščani, da bi le-ti čutili društvo kot lastno organizacijo in se številneje udeleževali raznovrstnih pobud.

Ta dva problema bi lahko rešili z organiziranjem skupnih vaških pobud, pri katerih bi bile kot pobudnice prisotne tako kulturne kot športne organizacije. S skupnim delovanjem bi se tako športni kot kulturni delavci in vaščani bolje spoznali in seveda z večjo lahkoto odkrili skupna zanimanja in potrebe.

Na občnem zboru so omenili tudi težave društvenega pevskega zbora Lipa (majhno število pevcev, posebno moških), uspešno pa je bilo v preteklih dveh sezonah delovanje rekreacijskega odseka.

Bel kombi te dni v vaseh vzhodnega Krasa

Zdravniki ugotavljajo odstotek svinca v krvi prostovoljcev

Industrijske odpadne snovi, avtomobilski izpušni plini, celo vsakdanja hrana s pitno vodo vred nas polagoma zastrupljajo s svincom - a v kolikšni meri? To bo skušala ugotoviti zdravstvena skupina, ki jo na osnovi zadnjih navodil EGS imenovala deželna vlada v sodelovanju s tržaško Krajevno zdravstveno enoto.

Kot smo že poročali, kroži v teh dneh po Krasu dostavno vozilo tržaške sekcije krvodajalcev in od vasi do vasi nabira vzorce krvi prostovoljcev. Ves postopek traja le minuto ali dve: prva zdravnica si zapiše osnovne podatke krvodajalca, druga pa medtem že pripravi injekcijsko iglo - neboleč vbod v laket in zadeva je pri kraju; še droben obliž, prijazen pozdrav in že je na vrsti naslednji.

Tako je bilo npr. včeraj dopoldne v Trebčah, od koder je naš posnetek, po besedah organizatorja in spremljevalca Umberta Dalfova pa je bil odziv občanov tudi na Opčinah prav zadovoljiv in brzokone je bilo tako tudi včeraj popoldne pri Banih. Danes se bo bel kombi ustavil v Gropadi, jutri v Padričah, pojutrišnjem, v soboto, pa v Bazovici, vsakič na osrednjem vaškem trgu. Prihodnji in še naslednji teden bo zdravniška skupina nabirala vzorce

krvi v Rojanu, na Greti, v Barkovljah in v samem mestu.

Zbrane podatke bodo na željo izročili krvodajalcem, skupno pa bosta dobljene krvne slike obdelala laboratorij za toksikologijo in laboratorij za klinične raziskave na tržaški univerzi. Končni statistični pregled bodo predvidoma objavili šele prihodnje leto.

(J. B.)

Med proračunsko razpravo na torkovi seji

Ostre kritike na račun prejšnjega in novoizvoljenega občinskega odbora

V tržaškem občinskem svetu se bo drevi nadaljevala razprava o proračunu; nadaljevala se bo nato v soboto dopoldne, zaključila pa v ponedeljek, ko bo na sporedu glasovanje, seveda v primeru, da bi ne prišlo do zapletljajev.

Razprava se je začela na torkovi seji s posegi prvih devet svetovalcev; govorili so Giacomelli (MSI), Salvagno (LpT), De Rosa (KPI), Richetti (KD), D'Amore (PSI), Spetič (KPI), Gabrielli (LpT), Visioli (KPI) in Galazzi (LpT). Giacomelli je ugotavljal, da je sedanja razprava brez pomena, ker ni ustreznega sklepa o proračunu, Salvagno se je tudi kritično zaustavil pri športni politiki občine, De Rosa pa je v glavnem govoril o javnih delih; predvsem pa je ugotavljal, da je bilo županovo proračunsko poročilo zelo plitvo in brez novih idej in prioritet, da je novi župan sprejel brez pridržkov neučinkovitost prejšnje uprave in da namerava nadaljevati po enaki poti. Nanizal je več primerov, ki dokazujejo njegove trditve (glavna tarča njegovih kritik je bil predvsem dosedanji odbornik za urbanistiko Pacor) in med drugimi tudi primer podrobnostnih načrtov za zahodnokraške vasi Križ, Pro-

sek in Kontovel, ki jih je občinski svet sprejel julija lani in sedaj že več mesecev brez vsakega razloga ležijo v zaprašenih občinskih predalih; v istih predalih leži tudi študija o reviziji načrtov za ljudske gradnje (PEEP) in lahko bi še naštevali. O vseh teh in drugih problemih - je poudaril De Rosa - ni bilo v županovem poročilu niti besede, zaradi česar je ocena KPI skrajno negativna.

Spregovoril je tudi bivši župan Richetti, ki je nekako vzvišeno govoril o pomenu dobrega upravljanja ter nanizal nekaj predlogov, ki so po njegovem nujni predpogoji za resničen razvoj krajevnih družbe; med te pogoje je Richetti postavil tudi nujnost, da se med obema narodnostnima skupnostima v mestu ustvari določena solidarnost in harmonija ter se zavzel za čim tesnejše sodelovanje z drugimi mestnimi ustanovami za čim enotnejše nastope v korist mesta. Svetovalec D'Amore je z zadovoljstvom ugotavljal, da je socialistična stranka odločilno prispevala za zacelitev razkola, ki se je ustvaril v mestu, zaradi česar bi moral biti ves Trst hvaležen prejšnjemu županu Agnelliju, ki je po njegovih besedah v celoti opravil svojo vlogo. D'

Amore pa je tudi pristavil, da sedaj sicer obstaja še glavni problem, da bi pač tako obširna večina lahko zagotovila resnično upravljalnost mesta, za dosego tega cilja pa si bo treba zavhati rokave. D'Amore je tudi poudaril, da je v sedanjem položaju potrebna čim večja enotnost mesta.

Svetovalec Spetič je v glavnem govoril o narodnostnem vprašanju v našem mestu in ugotavljal, da je še vedno odprt problem odnosov med obema narodnostnima skupnostima in dodal, da kažejo pomanjkljivo državno zavest tiste politične sile, ki vodijo Italijo v zadnjih 40 letih, predvsem pa KD in PSI, ki dopuščajo, da ni slovensko vprašanje še rešeno; ostro je obsodil zavlačevanje vseh dosedanjih in vključno Craxijeve vlade, kar pri številnih Slovencih veča nezaupanje; dokaj odkrito se je obregnil tudi ob socialistično stranko, ki vodi svojo politiko na dveh mizah in se z enim obrazom predstavlja slovenski manjšini, prikriva pa ga italijanski večini z namenom, da bi razširila volilni konsenz. Časi so se spremenili - je dodal komunistični svetovalec - saj je minilo že mnogo časa, ko so se nekateri demokrati in socialisti postavili po robu nazadnjaškim in zavirajočim silam kot v primeru »afere« Hreščak pred toliki leti; različna pa je sedaj politika tistih, ki se sicer z besedami zavzemajo za reforme civilne družbe, nosijo pa vse odgovornosti, da je Lista za Trst ponovno oživela in se vrnila na oblast v tem delu Evrope, kjer je s stiki s koroškimi neonacisti skušala ponovno vzbuditi etnično napetost in mržnjo.

Svetovalec Spetič je tudi ugotavljal, da so zadnja leta Richettijeve uprave označevali trenutki narodnostne napetosti, pravih provokacij in odločnih odgovorov našega prebivalstva; govoril je o veliki trebenski manifestaciji, po vsem tem pa je dodal, da je še veliko odprtih problemov v zvezi z načrtovanjem na teritoriju (od revizije načrtov PEEP, preko velikih zamud in ovir, ki se postavljajo za ureditve tistih del, ki so bila finansirana s prispevki, ki jih je dežela dala kot protivrednost za velike cestne povezave pa do številnih šolskih problemov), ki so še brez rešitve. Spetič je tudi ugotavljal, da sta bila PSI in SSK očitno preveč zaskrbljena, da bi, prvi, oživili LpT, druga pa, da bi ohranila kakšen stolček, in sta pri tem popolnoma zanemarila programsko plat tega novega odbora; tako ostaja odprto vprašanje sinhronitve - je dodal - kateremu kraško prebivalstvo ne nasprotuje, ne strinja pa se z izbrano lokacijo. Ob koncu je svetovalec Spetič negativno ocenil novi odbor, ki po njegovem spominja na »črne odbore« po letu 1954 in dodal, da bo KPI še dalje kritizirala popustljivost SSK in politične izbire socialistične stranke.

Od drugih posegov naj še omenimo, da je listar Gabrielli v odgovor svetovalcu Spetiču branil vlogo koroških neonacistov in v bistvu dejal, da na Koroškem predstavljajo isto kot Lista za Trst v našem mestu.

N. L.

Po delovnih počitnicah v Portorožu že začeli z vajami

Mladi pevci GM v novo sezono

Mladinski pevski zbor Glasbene matice je v torek popoldne začel s svojimi rednimi vajami, ki se bodo odslej dalje vrstile vsak torek in petek popoldne.

Mlade pevce smo obiskali v mali dvorani Kulturnega doma, kjer vaje tudi potekajo. Ko je manjkalo še nekaj minut do začetka vaj, jih je bilo - mladih pevcev in pevk seveda - toliko, da so vsi komaj našli prostor na že pripravljenih stoli.

Odveč bi bilo poudariti, da je bilo vzdušje veselo in prijetno, saj ni bilo to srečanje pevcev po nekaj mesečnem premoru, temveč le nekakšno nadaljevanje delovnih počitnic, ki so jih mladi (z izjemo tistih, ki so se šele v teh dneh vpisali) skupno preživeli v Portorožu.

»Lepo smo se imeli in sedaj bo prav tako lepo, ko se bomo dvakrat tedensko zbirali in srečevali na vajah.«

»Ste bili dolgo na teh skupnih delovnih počitnicah in kje ste jih preživljali?«

»Bivali smo v domu Pomorske šole "Baldomir Sajet" v Portorožu od 9. do 16. septembra. Vreme smo imeli v glavnem lepo, tako smo se lahko tudi kopali. Seveda pa smo glavni del dneva preživljali na vajah. V dopoldanskih urah smo dve uri vadili po posameznih glasovih, popoldne pa smo potem tri ure skupno vadili.«

»To so bile res delovne počitnice. Ni bilo vaj morda preveč?«

»Zato smo vendar šli v Portorož. Začeli smo s študijem kar tridesetih novih pesmi in to v raznih jezikih: nemškem, angleškem, italijanskem, latinskem, češkem, francoskem, seveda slovenskem in celo v finskiem.«

»Res smo začeli s študijem kar obsežnega repertoarja, nam je povedal nato dirigent Stojan Kuret, ki je medtem prišel v dvorano.« Sedaj bo treba vse te pesmi izpiliti, jih glasovno oblikovati in jih pravilno obdelati. Ker se je vpisalo veliko novih pevcev - okrog 12 že gotovo - tu pa vidim še nove mlade pevce z njihovimi starši, in ker bo zapustilo zbor nekaj pevcev, ki so že presegli starostno

dobro za sodelovanje v mladinskem pevskem zboru, bo treba seveda poskrbeti, da se vsi ti novi glasovi zlijejo, da se pevci drug na drugega navadijo in privadijo, da doživijo zopet kak skupen nastop in se tako otresejo treme, ki pač vedno spremlja nastope na odru in pred občinstvom.«

Zbor šteje sedaj 76 mladih pevcev in pevk, a to še ni dokončno število, saj so se še v torek vpisovali še novi člani; čas za vpis pa tudi še ni potekel, tako da imajo zamudniki še vedno priložnost, da se vpšejo.

»V zboru prevladujejo dekleta. Fantov je bolj malo. Nekateri mutirajo glas, drugi so že presegli starostno dobo. Upajmo, da se bodo vpisali še novi.«

»Z vajami ste začeli, o nastopih pa verjetno še niste govorili.«

»Najprej je treba doobra našturirati program in to ni lahka naloga. Vendar bomo že prihodnji torek na Radiu Trst snemali za novo ploščo, na kateri bodo s po eno pesmijo, nastopili mladinski pevski zbori Primorske, med njimi seveda tudi mi. O kasnejših naših nastopih in gostovanjih bomo govorili in načrtovali kasneje.«

»Kako pa kaj sprejmete novince v ta zbor?« smo vprašali "veterane".

»Preden sprejmemo novega pevca, mora skozi preizkušnjo, ki je seveda vedno povezana s šalo. Ko to opravi, potem pa je naš.«

»Na delovnih počitnicah v Portorožu smo imeli tudi dve spremljevalki, predstavnici staršev, tako je vse v redu poteklo. Prav bi bilo, da se zahvalimo tudi koncertni koordinatorki hotela Palace v Portorožu, ki nam je omogočila obisk dveh koncertov in sicer koncerta tria Lorenz in pa koncerta mladih rock skupin.«

Začetek je bil torej vesel in prijeten. Pevcev je lepo število in prav gotovo se jim bodo pridružili v teh dneh še novi. Sedaj lahko samo čakamo na uspehe, ki jih bo naš mladinski zbor v novi sezoni prav gotovo dosegel.

*Mnogo nevšečnosti in zamud za prebivalstvo***Poštni tekoči računi na Tržaškem (kljub kompjuterjem) zelo počasni**

Nerhanje na račun javnih uprav ali javnih uslužbencev je sicer zelo običajen pojav, vedno pa se skriva v njem tudi kanček resnice ali postane edino sredstvo, da se nesrečnež, ki je naletel na nepričakovane zapreke ali nerazumljive težave - in ko slučajno ni utrpel zaradi tega tudi kakšne finančne škode, vsaj nekoliko potolaži. Za pritožbami o delovanju ali učinkovitosti poštinih servisov tiči kompleksnejši razlog, katerega posledice so vse prej kot nedolžne.

Poštna uprava je že pred časom povsem upravičeno sklenila, da posodobi svojo službo in jo opremi z neizbežnimi kompjuterji, terminali in podobnimi pripomočki. Posodabljanje je potekalo postopoma v šestnajstih conah, med katerimi je bila seveda naša dežela zadnja. Sistem so pri nas uvedli že lani februarja, operativen pa naj bi postal v teh dneh. Med željami in stvarnostjo pa je seveda ogromen razkorak, ker sistem uradno deluje, ob tem pa povzroča cel kup nevšečnosti, ki jih kaže pripisati pomanjkljivi organizaciji dela in pogosto nezadostni profesionalnosti uslužbencev. Posebno pereče je stanje v sektorju plačilnega poslovanja s poštnimi tekočimi računi, ki naj bi bil konkurenčen s servisom bank in ki je sprožil največ pritožb.

Problem zadobi pravo dimenzijo ob podatku, da v približno 360 uradih v naši deželi sprejmemo uslužbenci vsak dan okrog 35.000 pologov oz. plačil za skupno vsoto od 16 do 17 milijard. Poleg tega velja omeniti, da še ne deluje oddelek, ki naj bi oskrbel mikrofilme, in da so zaradi tega položnice (oz. potrdila o vplačilu) shranjene po klasičnem arhivskem sistemu, ki je seveda popolnoma nepregleden. Plačila ali nakazila marsikatero ustanovo, da sploh ne govorimo o navadnih smrtnikih (najpogostejše se poštnih tekočih računov poslužujejo vzniki), zaradi omenjenih težav niso dospela pravčasno ali na pravi račun, "arhivi" pa onemogočajo vsakršno hitro preverjanje.

Problem je zadobil še posebno dimenzijo, ker je poštna uprava sklenila, da bo osrednja služba v Trstu, zaradi česar se pritožujejo v prvi vrsti Videmčani, češ da predstavlja Furlanija skoraj 70% uporabnikov. V tej zvezi so celo začeli razmišljati o posegu parlamentarnih predstavnikov, ki naj bi zahtevali decentralizacijo servisa.

S problemom se ukvarjajo seveda sindikati, ki že nekaj mesecev zahtevajo srečanje s predstavniki poštne uprave. Za uslužbenca, ki delujejo na

tem področju, je postalo namreč poleti ob dopustih stanje nevzdržno zaradi kopičenja dela in zamud, ki so ob tem nastajale. Sindikalni predstavniki pa zahtevajo od odgovornih za servis tudi nujne reorganizacijske posege, da bi služba vendar delovala brez škode za uporabnike. Možen bi bil na primer poseg operaterjev iz drugih dežel, ki imajo na tem področju že dovolj dragocenih izkušenj.

Včeraj se je v zvezi s problemom oglašilo tudi vodstvo socialistične stranke, ki opozarja na nastale težave in zahteva čimprejšnjo odpravo vseh nastalih tehničnih ali organizacijskih zaprek, da bi služba stekla, kot je bilo predvideno, in ne bi hromila že itak nevedno- toče produktivne stvarnosti našega mesta in dežele.

● **Pokrajinska uprava za pošte** in telekomunikacije sporoča, da bosta delovala poštna urada v Miljah in na Opčinah s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8.10 do 19. ure, ob sobotah pa od 8.10 do 12.15. Med podaljšanim urnikom bodo delovale službe za korespondenco, pakete in telegrame, medtem ko ostaja urnik za denarne operacije (tekoči računi, izplačevanje pokojnin itd.) nespremenjen.

V Ul. Gambini prenovili Center za umsko zdravje

Po odprtju so se udeleženci zbrali na skupni družabnosti

Nad tristo ljudi se je v torek zvečer udeležilo odprtja novih preurejenih prostorov Centra za umsko zdravje v Ul. Gambini 8. Poslopje so preuredili, da bi prostori bolje ustrezali novim potrebam za moderno oskrbo umsko prizadetih, kot to predvideva psihiatrična reforma.

Pri prenovi poslopja so obnovili pročelje in bolj funkcionalno porazdelili notranje prostore: razširili so higiensko-sanitarni servis in poskrbeli za varnostne in protipožarne naprave,

da poslopje tako odgovarja vsem varnostnim predpisom. Sanitarni del poslopja razpolaga z osmimi ležišči za sprejem bolnikov ali za enodnevni sprejem (day hospital), ambulantno in menzo. Poskrbljeno je bilo tudi za razširitev prostorov za družabno udeleževanje: v posloppu so namreč še rekreacijska dvorana, dvorana za prireditve, prostor za šivanje, telovadnica, razstaveni prostor, knjižnica. Ti prostori naj bi služili tudi za zblizanje gostov centra v Ul. Gambini s krajevnim prebivalstvom.

Torkovo odprtje je bilo kar se da slovesno; prisotni so bili tudi številni udeleženci posveta o psihiatriji, ki se je prav včeraj zaključil v našem mestu. Po blagoslovitvi in uvodnih govorih so si udeleženci in gostje Centra ogledali prenovljene prostore ter se nato skupno pomudili na družabnosti.

Miloš Budin (KPI) ponovno izvoljen za predsednika KGS

Miloš Budin je potrjen za predsednika Kraške gorske skupnosti. Potrjen je bil tudi upravni odbor ustanove z edino zamenjavo enega člana, ki ni bil več izvoljen v glavno skupščino KGS, ki se je sinoči prvič sestala po lanskih upravnih volitvah. Predsednika Budina in upravni odbor je potrdila dvostranska koalicija KPI-PSI, ki se je na

šolske vesti

Stalno slovensko gledališče. BALET-NA ŠOLA. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure. Ob zadostnem številu učencev bo začetek pouka 1. oktobra, ob 15. uri.

Sindikatske šole poziva vse kandidate natečajev za vzgojiteljice in osnovnošolske učitelje, ki bi želeli obiskovati pripravljala srečanja za omenjena natečaja, naj se zgledajo, tudi telefonsko, na sedežu SSŠ, Ul. Filzi 8, tel. 61193, danes in jutri od 16. do 17. ure.

izleti

SKD Vigred iz Šempolaja organizira v nedeljo, 28. septembra, enodnevni izlet v Celovec in okolico. Vpisovanje vsak dan od 18. do 20. ure - tel. 200377.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi v nedeljo, 28. septembra, na strokovno vodeni izlet po učni poti PANOVEC pri Novi Gorici. Zbirališče ob 8.30 pred sodnijsko palačo v Trstu oz. ob 9.30 pri mejnem prehodu pri Rdeči hiši. Prevoz z osebnimi avtomobili.

seji tudi obvezala, da bosta predsednik in upravni odbor odstopila čez nekaj mesecev (v tem času je treba uresničiti nekatere obveznosti) z namenom, da bi se proučilo možnost razširitve sedanje večine in da bi ob tej priložnosti, kot kaže prišlo tudi do zamenjave komunističnega predsednika s socialističnim predstavnikom. Sinočnja seja glavne skupščine KGS, o kateri bomo še poročali, je bila tudi priložnost za obširno razpravo o vlogi ustanove.

Minister Granelli o tržaškem centru za genetsko inženirstvo

Tudi Svetovna organizacija za zdravstvo kaže živo zanimanje za dejavnost Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo, ki bo kmalu začel delovati v Trstu in Novem Delhiju. Tako je povedal minister za znanstveno raziskavo Granelli, ki ga je včeraj obiskal generalni ravnatelj centra prof. Gunsalus v spremstvu ravnatelja tržaškega sedeža prof. Falaschija ter odgovornega za vsedržavni kordinacijski odbor prof. Romea.

Prof. Gunsalus je ministru oralno poglobil in programe novega centra in še posebno tržaškega laboratorija. Govor je bil tudi o povezavah z italijanskim znanstvenim svetom ter s tržaško univerzo, tudi na osnovi zaključkov vsedržavnega odbora za biotehnologijo.

Minister Granelli pa je izrazil zadovoljstvo, da so v Trstu ustanovili meduniverzitetni konzorcij za biotehnologijo. Tudi ta pobuda, je ocenil minister, skupaj z drugimi komplementarnimi dejavnostmi, ki jih načrtujejo ob sodelovanju Vsedržavnega sveta za raziskave (CNR) in ENEA, bo prispevala k temu, da se bo v tržaškem Centru za znanstvene in tehnološke raziskave ustvarilo jedro, ki bo spodbujalo rast tega pomembnega znanstvenega področja.

Glede novega konzorcija naj omenimo, da je k njemu poleg tržaške pristopilo še petnajst drugih italijanskih univerz, katerih predstavniki so se že sestali na prvem pripravljalnem sestanku pod predsedstvom rektorja tržaške univerze prof. Fusarolija.

● Včeraj je bila v kapelici v Ulici Pietà pogrebna svečanost za 31-letnim policijskim agentom Raffaelejem Stallonejem, ki je poldrugi mesec po prometni nesreči na obalni cesti podlegel hudim lobanjskim poškodbam. Včerajšnje svečanosti so se med drugimi udeležili tudi kvestor Mattered, delegacija njegovih kolegov in gasilcev, policijski funkcionarji in v imenu karabinerjev polkovnik Toscano. Krsto so nato prepeljali v njegov rodni Bari.

Ko je človek človeku volk

Svojo kariero upravnika stanovanjskih poslopij je 37-letni Gianfranco Pumo, po rodu iz Palermo, a že več let stanujoč v Trstu v Ulici Murat 8, bržkone dokončno zapravil. Kdo bi mu še verjel, potem ko je policija razkrila včeraj vrsto kaznivih dejanj in goljufij, ki jih je nabral v zadnjih mesecih na račun hude stanovanjske stiske, ki pesti Tržačane, še posebno mlado poročence.

V zapor so ga včeraj pospremili agenti letkega oddelka, ki so ga aretirali po nalogu pretorja Reinotti. Na njegovi mizi so se v zadnjem času zbirale številne prijave posameznikov, ki so požirali grenke sline, ko so spoznali, da je sen o najemniški pogodbi spuhel in da je pred njim za več stotisočakov v žepu, ki mu ni več dna, tako da bogved, če bodo spet prišli do svojega denarja.

Pumo je namreč obljubljal najemniška stanovanja, s katerimi v resnici ni razpolagal, izmikal sodno zaseženo imovino, preprodal ukradene predmete, zraven pa še goljufal in sleparil, pri tem pa izkoriščal dobro vero ljudi, ki so prej poznali kot "resničnega" administratorja. Nekaj mesecev je Pumo res imel urad v Ulici Firenze, toda že več mesecev je uradoval kar na domu. Kljub tej formalni pomanjkljivosti pa je očitno le uspel prepričati svoje kliente, da jim bo priskrbel stanovanje. Resnici na ljubo jih ne moremo obsojati, saj je marsikdo v teh hudih stanovanjskih časih pripraviljani zapraviti tudi dva milijona lir, le da pride pod streho. In ko je stiska, vemo, da postane človek človeku - volk. Še dobro, da se tu pa tam kak volk ujame v past...

Nezakonitim nabiralcem školjk zaplenili plen in opremo

Že nekaj časa so agenti policijskega pristaniškega komisariata bili na sledi nezakonitim nabiralcem školjk, ki zaokrožajo svoje dohodke bodisi na škodo uradno prijavljenih gojišč, bodisi na račun našega zdravja. Njihovi, "na divje" nabrani morski datelji, klapavice (pedoči) in srčanke (dondoli), so namreč res bolj okusni, vendar tudi veliko bolj nesnažni kot gojeni. Vse školjke, ki jih prodajajo v ribarnicah, namreč "prečistijo", tako da jih tri dni prefiltrirajo v velikih kadeh s čisto vodo. Pri tem školjke izgubijo nekoli-

ko na okusu, pa tudi na teži (še posebno velja to za datelje). Jasno pa je, da vsebujejo veliko manj kužnih klic in podobne nesnage, ki lahko resno ogrožajo naš organizem.

Vendar skrb za zdravje someščanov ni posebna vrtilna prijavljenih nabiralcev. Zanje je predvsem pomembno, da naberejo za 150-200 tisoč lir školjk na dan in da jih prodajo na črno raznim restavracijam, kjer nam ob obedu nato prepričljivo jamčijo, da imajo res okusne in sveže školjke. V rokah policije so se zaenkrat znašli trije moški. Vse tri so prijeli ob povratku z morja. Prvega, pristaniškega delavca W. A., so prijeli predvčerajšnjim in mu zaplenili 6 kg dateljev ter vso potapljaško opremo. Naj dodamo, da stane kilogram morskih dateljev okrog 28 tisoč lir, oprema pa nekaj milijonov. Predvčerajšnjim je padel v past tudi drugi nabiralec, ki je vlekel za svojim kadem kar 110 kg pedočov, včeraj zjutraj pa so agenti pričakali še tretjega, "opremljenega" s 55 kilogrami školjk. Vse tri so prijeli sodišču zaradi nezakonitega lova, za kar bodo plačali najmanj 900 tisoč lir globe.

Kje pa so nabirali školjke? Datelje je W. A. nabiral ob jezu pred nabrežjem in s tem, da je razbijal kamenje, je povzročil tudi materialno škodo na njegovih temeljih. Pedoče pa sta preostala dva obtoženca nabirala na pomolih blizu kopališča Ausonia in bivše ladjedelnice Navalgiuliani, sedaj Cartubi, torej na mestih, kjer je morska voda vse prej kot čista.

V zaporu trije pomorščaki ki so kradli avtomobile

Med izvidniško vožnjo po Ulici Udine so agenti letkega oddelka opazili včeraj ponoči okrog 2. ure fiat 500, ki je zelo nerodno peljal proti Trgu Belvedere. Agenti so identificirali voznika, 22-letnega pomorščaka Roberta Feruglia iz Genove, in takoj zasumili, da nekaj ni v redu. Ko so preverili dokumente avtomobila, so dejansko ugotovili, da je fiat 500 ukraden. Feruglio je tatvino priznal.

Isti agenti so nato spet prišli na sled avtomobilskih miši v Ulici S. Anastasio. Ob parkiranem fiat 500 se je motovilil mlajši moški, v avtu pa je njegov pajdaš skušal pognati motor. Bil je to 38-letni Giorgio Gianelli iz S. Margherita Ligure, ki je svoje protizakonite namene takoj priznal in objasnjal, da se je avta hotel polastiti, ker se mu je mudilo do pristanišča, kjer je vkrcan na ladji Andrea Merzario. Njegov pajdaš, Gabriele Dordoni (tudi iz Genove), je krivdo zanimal, češ da je bil pri avtu le slučajno, vendar agenti mu niso verjeli. Vse tri pomorščake so aretirali in prijaviili sodišču, kjer jim bodo sodili po hitrem postopku.

*Ker sta pred dvema mesecema oropala svojega »klienta«***Razpečevalca mamil za zapahi**

Po dvomesečni preiskavi so karabinjerji aretirali dva tržaška razpečevalca mamil, ki sta še 27. junija oropala svojega "odjemalca". Oba sta sedaj v koronejskem zaporu pod obtožbo ropa v obtežljivih okoliščinah in nedovoljene posesti orožja, preiskava, ki jo vodi državni tožilec dr. Roberto Staffa, pa se nadaljuje, da bi odkrili še morebitne druge odgovornosti.

Zrtve ropa je bil 20-letni B. C. (njegovega polnega imena niso objavili), ki so ga karabinjerji poznali kot uživalca mamil. Sam seveda ropa ni prijavil, preiskovalci pa so o njem zvedeli med zapleteno dejavnostjo za preprečevanje razpečevanja mamil v našem mestu. B. C. je torej imel v noči 27. junija "zmenek" z razpečevalcema, ki ju sam osebnostno ni poznal in ki bi mu morala izročiti nekaj hašiša za skupno vrednost okrog 400 tisoč lir. Toda ob napovedani

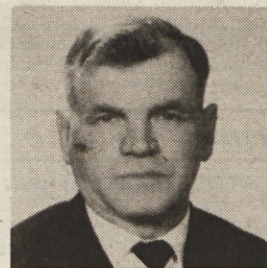
uri, ob 11. zvečer v parku v Ul. Commerciale, se je namesto razpečevalcev pojavil zakrkan moški z veliko pištolo v roki, kateremu je B. C. moral izročiti ves denar, ki ga je imel pri sebi — okrog 300 tisoč lir — pa še zlato verižico.

Karabinjerji so seveda takoj zasumili, da sta rop skovala sama razpečevalca, ki ju je po dolgotrajnem delu končno le identificirala za 22-letnega Walterja Serlija, ki stanuje v Ul. Gatter, in 30-letnega Renata Filippia iz Ul. Flavia. Proti njima je dr. Staffa izdal zaporni nalog, karabinjerji pa so ju v ponedeljek aretirali: prvega so zasačili v Ul. Giulia, drugega pa v nekem "pubu" v Ul. Pascoli. V Serlijevem stanovanju pa so našli strašnilno pištolo, na las podobno "coltu 45", ki sta se je razpečevalca verjetno poslužila pri ropu. Kot rečeno, se preiskava nadaljuje.

† Zapustil nas je naš dragi oče, nono in brat

Noè Rodolfo Štefancič

(DOLFI)

Pogreb bo danes, 25. t. m., ob 12.30 iz hiše žalosti v cerkev v Križ.

Žalujoči sin in hči z družinama, brat in sestre ter drugo sorodstvo.

Križ, 25. septembra 1986

† Zapustil nas je naš brat in stric

Marij Pavlič

Pogreb bo jutri, v petek, 26. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Boršt.

Žalujoči sorodniki

Boršt, 25. septembra 1986

25. 9. 1985

25. 9. 1986

Aleš Kozina

(VILO)

Ob 1. obletnici smrti se ga z žalostjo spominjajo vsi svojci Dolina, Boljunec, 25. septembra 1986

Zveza slovenskih športnih društev v Italiji izreka odborniku Franku Širci iskreno sožalje ob izgubi drage mame.

gledališča

TEATRO STABILE
Pri Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine je v teku abonmajska kampanja 1986/87. Rok za potrditev lanskih in nakup novih zapade 10. oktobra pri osrednji blagajni v pasaži Protti.

TEATRO CRISTALLO
V soboto, 27. t. m., ob 21. uri bo na sporedu PRVI FESTIVAL SMEHA, ki ga organizira MUSK MUSIC iz Trsta v sodelovanju Turistične ustanove in občinske uprave. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM SHAKESPEAROV TEDEEN - SHAKESPEARE FEST
Danes, 25. t. m., ob 23.30: W. Shakespeare RICHARD III. Predstava bo na prostem ob Cankarjevem domu na Erjavčevi cesti.

Danes, 25. t. m., ob 20. uri: W. Shakespeare OTHELO. Režija Nada Kokotović. Predstava bo na prostem na Bledu, kopaljšče.

Jutri, 26. t. m., ob 20. uri: W. Shakespeare MACBETH. Režija Zlatko Sviben. Predstava bo na prostem ob Cankarjevem domu na Erjavčevi cest.

Velika dvorana
Jutri, 26. t. m., ob 20. uri: OTVORITVENI KONCERT - Simfonični orkester iz Utaha (ZDA). Dirigent in solist Silverstein Joseph.

V nedeljo, 28. t. m., ob 19.30: Bertolt Brecht - OPERA ZA TRI GROŠE. Predstavlja se Centrum Sztuki Studio iz Varšave, Poljska. Predstava bo v Operi SNG Ljubljana.

Srednja dvorana
Še jutri, 26. septembra: Sodobni argentinski film.

Danes, 25. t. m.: Uradna verzija (La historia official). Režija Luis Puenzo.

Jutri, 26. t. m.: Umor in ljudskem senatu (Assesinato en el Senado de la Nacion). Režija Juan Jose Jusid.

Vsi filmi bodo ob 20. uri. Simultan prevod.

koncerti

Tržaški glasbeni september - Danes, 25. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi (Largo Panfili) PIHALNI KVINTET RTV LJUBLJANA. Na sporedu: Mozart, Klughardt, Mihaud, Barber in Rota.

Gallus Consort in Deželni sedež RAI v Trstu pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine prirejata glasbene popoldneve stare in sodobne glasbe »REPENTABOR«. V nedeljo, 28. t. m., ENSEMBLE »CONCERTO«, dirigent Roberto Gini. Na sporedu: Rosenmuller, Scheidt, Gabrieli, Brode in Biber.

Glasbena matica-Trst vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1986/87 vsak dan, razen sobot, od 10. do 12. ure, Ul. R. Manna 29, tel. 040/418605. Lanski abonenti lahko potrdijo svoj sedež do srede, 1. oktobra 1986.

razne prireditve

Krožek mladih komunistov prireja v soboto, 27. septembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu prvi PLESNI KONCERT v letošnji sezoni; zabaval vas bo ansambel Faraoi iz Izole. Pridite!

KD F. PREŠEREN iz Boljunca vabi jutri, 26. t. m., ob 20.30 v gledališče F. Prešeren na predstavo "Uno sguardo da sotto il ponte" (komedija v tržaškem narečju). Režija Giuliano Zanniri, v izvedbi skupine "Gli amici di San Giovanni".

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.30, 22.15 **Absolute Beginners**, dram., VB 1986, 102'; r. Julian Temple, i. David Bowie, Paul Weller.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 **Brivido**, srh., ZDA 1985, 100'; r. Stephen King; i. Emilio Estevez, Laura Harrington.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Desideri e perversioni**, □□

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 **Fuga di mezzanotte**.

EDEN - 15.30, 22.00 **Pornopoker**, porn., lt. 1985, 56'; r. Riccardo Schicchi; i. Ilona Staller, Gabriel Pontello, □□

GRATTACIELO - 16.15, 22.15 **Scuola di polizia III**.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Karate Kid II**, akc., 110'; r. John G. Avildsen; i. Ralph Macchio, Pat Morita.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Grosso guaio a Chinatown**, fant., ZDA 1986, 115'; r. John Carpenter; i. Kurt Russel.

EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 **I love you**, r. Marco Ferreri; i. Christopher Lambert, □

FENICE - 16.30, 22.15 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.

MIGNON - 17.00, 22.15 **Poltergeist II - The Other Side**, fant., ZDA 1986, 91'; r. Brian Gibson; i. Craig T. Nelson, Joabeth Williams. **ALCIONE** - 17.00, 22.10 **Il mistero del cadavere scomparso**, kom., ZDA 1984; r. Carl Reiner; i. Steve Martin, Rachel Ward.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **Maledetta estate**, krim., ZDA 1985; r. Philip Bor-sos; i. Kurt Russel, Mariel Hemingway, □

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Noi e l'amore**, er., □□

RADIO - 15.30, 21.30 **La bionda e la bestia**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja kipar LOVRO INKRENT.

V umetnostni galeriji **Malcanton** - Ul. Malcanton 14/A - je do 29. t. m. odprta razstava tržaškega slikarja FUSCA.

V **Kraški galeriji v Repnu** je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHA-ELE VELIKONJE na temo "Kraške osmice". Urnik: ob nedeljah od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V **Konušnici Miramarskega parka** je do 30. novembra odprta razstava MAKSI-MILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na **Gradu sv. Justa** je do 30. novembra na ogled razstava MODA OBLA-CENJA V TRSTU, od 17.00 do 19.30.

menjalnica

Ameriški dolar	1.395.—	Japonski jen	8,50
Nemška marka	688.—	Švicarski frank	849.—
Francoski frank	208.—	Avstrijski šiling	97,50
Holandski florint	608.—	Norveška krona	188.—
Belgijski frank	32,50	Švedska krona	201.—
Funt šterling	2.020.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1.870.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	180.—	Avstralski dolar	840.—
Grška drahma	9,70	Debeli dinar	2,80
Kanadski dolar	1000.—	Drobni dinar	2,80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Ivan Cankar

Georges Feydeau

W. Kohlhasse - R. Zimmer

Anton P. Čehov

Artur Miller

Lev G. Birinski

M. Jakovljevič, Ž. Petan, E. Fritz, U. Koder

ZA NARODOV BLAGOR
komedija, režija Dušan Jovanović

BOLHA V UŠESU
komedija, gostovanje SLG Celje

RIBA ZA ŠTIRI
komedija, režija Jože Babič

ČEŠNJEV VRT
komedija, gostovanje SNG Ljubljana

SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA
drama, režija Mario Uršič

ZNORELCEV PLES
komedija, gostovanje PDG Nova Gorica

U SLOVENAČKIM GORAMA
musical, gostovanje MGL Ljubljana

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do 4. oktobra od 9. do 14. ure tudi po telefonu 734-265.

Vpisovanje novih abonentov od 6. oktobra od 10. do 14. in od 18. do 20. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

razna obvestila

V okviru Tabora mladih bo oktobra meseca potekal na Opčinah TRIDNEVNI INFORMATIVNI TEČAJ O MOŽNOSTIH LIKOVNEGA USTVARJANJA, ki bo obsegal teorijo o risbi, teorijo o kompoziciji, barvno teorijo in sociologijo kulture. Teorija bo povezana s prakso, kateri bo sledila razstava udeležencev likovnega tabora. Tečaj je zamišljen kot alternativna oblika 9. bienala likovnikov amaterjev. Vpis je odprt vsem, ki jih zanima ustvarjalno delo nasploh. Prijave sprejema Tabor mladih - Opčine do 28. septembra. Za vse informacije telefonirati na št. 212100 od 8. do 9. ure in na št. 220680 od 19. do 20. ure ali na ZSKD št. 767303.

Grafična delavnica Atelier in kulturno-umetniška skupina Prints prirejata TEČAJE GRAFIKE za novo sezono 86/87 s pričetkom 29. septembra. Za informacije telefonirati na št. 631989 ali 200085 vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 17.30 do 19. ure.

Vabimo vas na proslavo 40-letnice postavitve spomenika padlim v NOB iz Trebč, v soboto, 27. t. m., ob 20. uri otvoritev razstave slik in v nedeljo, 28. t. m., ob 15. uri svečanost pred spomenikom. Koordinacijski odbor.

čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan TANJA UNUSSICH. Vse najboljše ji želijo oče, mama ter brata Igor in Aleks.

NAKUPNI TEČAJI 24. 9. 1986

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 22., do sobote 27. septembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

1. Tečaj za tehnike-vzdrževalce računalnikov (300 ur);

2. Tečaj za zunanjo trgovino (40 ur);

3. Tečaj za angleščino (150 ur).

Vpisovanje na sedežu Zavoda v Ul. Ginnastica 72, tel. 577-941.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 25. septembra ZORA

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 - Dolžina dneva 12.03 - Luna vzide ob 22.32 in zatone ob 14.40.

Jutri, PETEK, 26. septembra DAMIJAN

PLIMOVANJE DANES: Ob 1.57 najvišje -2 cm, ob 5.01 najnižje -6 cm, ob 12.19 najvišje 27 cm, ob 21.02 najnižje -21 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1018,7 mb ustaljen, veter 5 kilometrov na uro zahodnik, vlaga 64-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Antonella Albanese, Giulia Gerebizza, Moreno Oggian.

UMRLI SO: 82-letna Ida Bellomo, 80-letni Giovanni Fornasiero, 82-letna Licia Gei, 75-letna Giovanna Coassin, 88-letni Nicola Cantisani, 73-letni Luigi Grieco, 78-letna Ida Bigon, 55-letni Enrico Artuzato, 63-letna Miranda Michelazzi, 82-letna Anna Rizzi.

mali oglasi

Danes praznuje 8. rojstni dan **DAVID BOGATEC iz Križa**

Vse najboljše mu voščijo

noni, nono, mama, tata, teta, stric in sestra Mateja

PRODAM 3 ovce. Tel. 52385 od 13. do 14. ure.

TEHNIČNEGA RISARJA, izkušenega v gradbeništvu, iščem za občasno delo (part-time). Telefonirati od 13. do 14. ure na št. 214309 ali od 8. do 9. ure na št. 211050.

SLUŽBO išče inženir računalništva z znanjem računalniškega jezika COBOL. Pismene ponudbe na Oglasni odelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 TRST pod šifro "Računalništvo".

GROZDJE ZA VINO - malvazijo prodaja Riolino - Zgonik. Tel. 229331.

IŠČEM V NAJEM hišo, vilo ali veliko stanovanje, ne glede na ceno. Tel. 228390.

PRODAM vespo ET 3 125 v odličnem stanju, s prevoženimi le 12.000 km. Tel. 815824.

PRODAM stanovanje, III. nadstropje z dvigalom, Frankovec (Dolina): 2 spalnice, dnevna soba, kuhinja, kopalnica WC, shramba, balkon. Tel. 280709 od 18. do 21. ure.

PRODAM lesene vinske sode različnih velikosti. Tel. 227124.

IŠČEMO izkušeno in resno kuharsko pomočnico. Tel. od 16. do 18. ure na št. 040/772556.

KUPIM rabljen klavir. Tel. v večernih urah na št. 040/228382.

VSE NOVOSTI firme Shiseido dobite tudi na Opčinah pri parfumeriji Kozmetika 90.

MOŠKI SREDNJIH LET, prost, s samostojnim delom, z lastnim stanovanjem želi spoznati pošteno žensko, 40-45 let, ki bi bila pripravljena sodelovati, možna poroka. Pisati na Oglasni odelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Sodelovanje".

Zimski vozni red vlakov

Velja od 28. septembra 1986 do 30. maja 1987

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-REGGIO CALABRIA-CATANIA-SIRAKUZE-PALERMO-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA Odhodi iz Trsta 4.28 H/K Benetke 5.20 K Benetke 5.50 H Benetke 6.17 B (Tergeste) Mestre-Milan-Turin; □ 6.22 K Portogruaro (1) 6.48 H Benetke-Rim; spalni vagon Moskva-Rim (2); 1. in 2. razred Zagreb-Benetke; 1. in 2. razred Zagreb-Budimpešta-Rim 8.06 E Benetke 9.00 E (Benetke express) Benetke 9.53 K Benetke 10.25 B Mestre-Rim * 12.37 E Benetke 13.45 K Portogruaro 14.45 E (Triveneto) Benetke-Bologna-Firenze-Rim-Neapelj-Catania-Sirakuze-Palermo-Reggio Calabria (pogradi v 1. in 2. razredu za Catanio in Palermo; pogradi v 2. razredu za Reggio Calabria in od 19.12. do 23.12.1986, od 2. do 6.1.1987, od 15. do 17. in od 20. do 25.4.1987 tudi za Sirakuze) 16.10 E Benetke - Milan 17.15 H Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razred za Lecce) 17.25 K Benetke 18.22 B Benetke (§) (3) 18.42 K Benetke 19.30 K Portogruaro 19.38 E (Simplon express) Mestre-Rim-Milan-Domodossola-Pariz (pogradi v 1. in 2. razredu Trst-Pariz; pogradi v 2. razredu	Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. razreda Zagreb-Pariz) 20.26 H Benetke 21.30 H Benetke-Milan-Turin-Genova-Ventimiglia (pogradi v 2. razredu Trst-Turin, spalniki in pogradi 2. razreda Trst-Ventimiglia) 23.00 E Mestre-Bologna-Rim (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Rim) Prihodi v Trst 2.32 H Benetke 6.03 K Portogruaro (4) 6.56 K Portogruaro 7.28 H Ventimiglia-Genova-Turin-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. razreda Ventimiglia-Trst, pogradi 2. razreda Turin-Trst) 7.40 E Rim-Bologna-Mestre (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Rim-Trst) 9.15 E (Simplon express) Pariz-Domodossola-Milan-Mestre (pogradi 1. in 2. razreda Pariz-Trst; pogradi 2. razreda Pariz-Bograd; spalniki in pogradi 2. razreda Pariz-Zagreb) 9.27 H Benetke 10.32 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. razreda Lecce-Trst) 10.48 B Benetke (§) (3) 13.18 K Portogruaro 13.28 E Milan-Benetke 15.20 H Benetke 16.20 H Benetke 17.16 E (Triveneto) Palermo-Sirakuze-Catania-Reggio Calabria-Neapelj-Rim-Firenze-Bologna-Benetke (pogradi 1. in 2. razreda Palermo-Trst in Catania-Trst;	pogradi 2. razreda Reggio Calabria-Trst; pogradi 2. razreda Sirakuze-Trst) (od 20.12. do 24.12.1986, od 3. do 7.1.1987, od 16. do 18. in od 21. do 26.5.1987) 19.00 H (Benetke express) Benetke 19.40 K Portogruaro 20.14 H Benetke 20.54 B Rim-Mestre * 21.42 B (Tergeste) Turin-Milan-Mestre □ 23.06 K Benetke 23.18 E Rim-Benetke (spalniki Rim-Moskva - razen ob četrtkih in sobotah; 1. in 2. razred Benetke-Zagreb; 1. in 2. razred Rim-Zagreb in Rim-Budimpešta) 0.40 K/H Benetke □ - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak * - samo 1. razred z obvezno rezervacijo (§) - samo 1. razred (1) - nadaljuje do San Donà di Piave od 28.9. do 20.12.1986, od 7.1. do 15.4.1987, od 22.4. do 30.5.1987 (2) - ne vozi ob petkih in sredah (3) - ne vozi 25. in 26.12.1986 ter 1.1.1987 (4) - ne vozi ob praznikih	TRST-OPČINE-LJUBLJANA-BEOGRAD-SOFIJA-ATENE-ISTANBUL-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA Odhodi iz Trsta 9.42 E (Simplon express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Bograd (pogradi 2. razreda Pariz-Bograd; spalniki Pariz-Zagreb)	13.35 K Opčine-Ljubljana (1) 18.28 H Opčine-Ljubljana (1) 19.53 E (Benetke express) Opčine-Ljubljana-Bograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. razreda Benetke-Bograd; pogradi 2. razreda Benetke-Skopje razen ob nedeljah in ponedeljkih, in Benetke-Atene) 20.20 K Opčine 23.52 H Opčine-Ljubljana-Zagreb-Budimpešta-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah in četrtkih) Prihodi v Trst 5.10 H Moskva-Budimpešta-Zagreb-Opčine (spalniki Moskva-Rim razen ob petkih in sredah) 8.36 E (Benetke express) Atene-Skopje-Bograd-Ljubljana-Opčine 9.46 H Ljubljana-Opčine (1) 16.38 H Ljubljana-Opčine (1) 19.05 E (Simplon express) Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (pogradi 2. razreda Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. razreda Zagreb-Pariz) 21.30 K Opčine (1) - ne vozi ob nedeljah in 1. in 3.11., 8., 25. in 26.12.1986; 1. in 6.1., 20. in 25.4. ter 1.5.1987	TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN Odhodi iz Trsta 5.12 K Videm 6.02 H Videm-Trbiž 6.06 K Videm 7.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj	10.10 K Videm 12.30 H Videm-Trbiž (3) 13.10 K Videm-Karnija 13.58 H Videm 14.30 K Videm 16.46 K Videm 17.35 B Videm-Benetke □ (1) * 17.46 H Videm-Benetke (2) 18.02 K Videm 19.14 H Videm 20.07 K Videm 21.00 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München 23.10 K Videm Prihodi v Trst 0.53 K Videm 6.30 K Videm (2) 7.17 K Videm 7.57 H Benetke-Videm (2) 8.45 K Videm 9.08 H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm 10.14 H Videm 11.20 B Benetke-Videm □ (1) * 11.40 K Videm 14.31 H Videm 15.30 K Videm 16.46 H Videm 17.53 K Videm 19.30 K Videm 19.46 E Trbiž-Videm 21.08 K Videm 22.40 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm 23.25 K Videm
---	---	--	--	---	--	---

□ - samo prvi razred
* - na odseku Benetke-Videm vozi kot brzec
(1) - ne vozi 25. in 26.12.1986 ter 1.1.1987
(2) - ne vozi ob praznikih
(3) - Iz Vidma na Trbiž vozi kot krajevni vlak

H - hitri vlak;

K - krajevni vlak;

B - brzec;

E - ekspresni vlak

ženska in njena stvarnost

Med dekleti šport ni najbolj priljubljen

Pred nekaj tedni je bil govor o madžarskih vrhunskih športnicah in o značilnostih njihovih zakonskih zvez oziroma o socialnem statusu njihovih soprogov. V današnjem nizanju podatkov in razmislekov ne gre za vrhunske športnice mednarodnega razreda. Gre za prisotnost deklet v šolskih tekmovalnih dejavnostih v Italiji. Od njihovega števila je verjetno tudi odvisna uspešnost bodočih državnih moštev, če naj velja pravilo, da iz množičnosti raste kakovost. To sicer ni vedno res, a množičnost daje večjo možnost in končno je množičnost demokratična prvina, ozkost pa aristokratska. Gre za izbiro. Poglejmo številke, ki niso najbolj sveže, a silnice kažejo, da so se izsledki že nekaj let sem ustalili in smo dosegli vrhunec prisotnosti na Mladinskih igrah pred dvema letoma.

Leta 1975 je na Mladinskih igrah sodelovalo 392.496 deklet, kar je predstavljalo okroglih 30 odstotkov vseh dijakinj. Fantov je sodelovalo 51 odstotkov. Sedem let kasneje se je odstotek deklet zvišal na 37,5 in odstotek fantov na 58,5. Tako torej vemo, da nastopa dobra polovica fantov, a le malo več kot tretjina deklet. Podatki veljajo za vso državo in ne vemo za porazdelitev po posameznih deželah. Predvidevati pa smemo, da je stanje v nekaterih pokrajinah katastrofalno in odstotek deklet, ki so si upa na tekmovalne ne presega niti števila deset.

Vreden razmisleka je naslednji podatek: na višjih srednjih šolah je leta 1975 nastopilo 26,5 odstotka in sedem let kasneje 25,8 odstotka deklet. Ne moti toliko padec za nekaj več kot pol točke, čeprav bi pričakovali povišanje, če ne zaradi drugih vzrokov, vsaj zaradi povečanja števila naprav in površin, ki so namenjene gibalnim dejavnostim; moti dejstvo, da so odstotki nižji na višji srednji šoli kot pa na enotni nižji srednji šoli. Pričakovali bi, da se z rastjo in staranjem možnosti deklet za vadbo, tekmovalništva in potovanja večajo. Pričakovali bi večjo prizadevnost ob istočasni povečani samostojnosti, če ne drugega zaradi večje možnosti premikanja z mopedi. Očitno pa je, da prevladajo drugi vplivi. Menim, da jih zajemajo pogojenosti, povleče jih v tisti vrtnec podrejenosti družbenim kalupom, zaradi katerih okrog dvajsetega leta popolnoma ali skoraj zginejo s prizorišča telovadnic, tekaških prog, bazenov in trim kabinetov, če kje obstajajo. V zadnjem desetletju se vračajo k trenirkam in copatam ali k plašnim obiskom smučič še le pri starosti okrog trideset let ali še kasneje, ko edini otrok ali dva odrasteta. A tudi takrat si le majhen odstotek upa, oziroma si ustvari pogoje, da gre zvečer od doma na sprostilno razgibalno dejavnost.

Prisotnost žensk v športu smo v razlagah vedno pogojevali z razvojem in demokratizacijo družbe. Kolikor bo družba napredovala v smeri osvobajanja, toliko naj bi se večala prisotnost žensk v gibalnih dejavnostih. Nanizal bom nekaj odbliskov o družbenih tokovih in zgodovinskih obdobjih, ki zadevajo poglede na ženski svet. Koncil v Trentu je blagohotno dočel, da ženska ni hudičeve narave; opevani baron de Coubertin je podčrtoval, da smejo nastopiti na olimpijskih igrah le odrasli moški - dogajalo se je v začetku tega stoletja. V naših razmerah je revolucija med vojno pretrgala marsikatero spono. Ena od posledic je bila, da so dekleta

množično stopila v fizikurno gibanje v prvem petletju po drugi svetovni vojni. Družbene silnice so takrat tako ovrednotile telesno vzgojo oziroma fizikurno, da so poleg politično-sindikalnih manifestacij bile fizikurne najizrazitejša oblika izražanja ljudske volje. Deklet je na tistih manifestacijah bilo včasih več kot fantov. Vrnitev meščanskega družbenega sistema in razširjanje vrednot preko "velike luže" sta zavrla to usmeritev, toda podružbljanje prostega časa, ki smo mu priča v zadnjem desetletju ali malo več, je spet odprlo nove možnosti. Da je telesna kultura del družbenih dogajanj, menim, ne more biti dvomov; njen del je v pasivnem, a tudi v aktivnem smislu: družbene okoliščine jo pogojujejo, a ji marsikdaj uspeva tudi njih pogojevati. Družbene silnice so se izboljšale, toda prisotnost deklet in žensk v telesni kulturi na splošno in v tekmovalnih dejavnostih posebej, se ni sorazmerno povečala. Morda je treba iskati vzroke za tako stanje znotraj telesne kulture same. Ni šport vedno tisto abstraktno, rekeli bi asepcijsko področje, kjer je vse vzajemno, radostno in aproblematično, kot prija prikazovati kvalunkvistični ideologiji.

Povrnimo se k raziskavi. Velika večina deklet se v šoli posveča lahkoatletskim panogam. Znotraj svojega števila celo v odstotkih presegajo fante, ki se bavijo z lahko atletiko. To pomeni, da se manj posvečajo drugim panogam. Ni tako z odbojko, kjer jih je tudi za en odstotek več kot fantov vedno znotraj svojega števila. Orodna telovadba oziroma ritmična gimnastika je edina panoga, v kateri dekleta številčno prekašajo fante tudi v absolutnih vrednostih. Odstotki dijakov in dijakinj, ki se bavijo s smučanjem, tenisom in plavanjem so zanemarljivi, kar nam daje misliti o socialnem razlikovanju v okviru različnih športnih panog. A to zadeva že druga razmatranja.

(A. Rupel)

Frank Sinatra se vrača

Frank Sinatra, pevec z zlatim glasom, kot ga njegovi oboževalci radi imenujejo, se bo po 25 letih ponovno vrnil na italijanske odrske deske. Za 27. september je namreč napovedan njegov koncert v Pala Trussardi v Milanu. Seveda vlada za tako izjemen dogodek velikansko zanimanje, prav tako se vstopnice že danes prodajajo za velik denar.

Seveda je star 70 let, s pomočjo tiska in mogočne propagandne podpore pa je že postal legenda. Resnici na ljubo, pa mu je pri tem pomagal tudi edinstveni glas, ki že celo večnost omamlja milijone ljubiteljev ameriške glasbe. O njem so se razpisali tako znameniti časnikarji in biografi kot nepomembne opravljive revije. Prav v teh dneh pa je izšla Sinatrova prva biografija, ki jo je podpisala Kitty Kelley. Tudi to je neke vrste reklama, saj njenega izida Frank Sinatra zaenkrat še ni odobril.

filmi na tv

kinoatelje

LA DOVE SCENDE IL FIUME - Bend of the river - Tam kjer reka zavije, 1952. Režija: Anthony Mann. Igrajo: James Stewart, Arthur Kennedy, Rock Huston. RAI 3, danes ob 22.05.

V »Bend of the River« Mann dokončno izoblikuje svojega junaka, človeka s krivim in nepoštenim ozadjem, ki stalno beži pred preteklostjo in jo želi prekriti. Junak je Glyn McLyntock (James Stewart). Vodi pionirsko karavano, ker si želi novega življenja. Pridruži se jim tudi Emerson Cole, ki ima podobno kot Glyn razgibano preteklost z razliko, da on vztraja na svoji krivi poti in zato tudi propade...

SOLARIS, 1972.

Režija: Andrej Tarkovskij. Igrajo: Natalja Bondarčuk, Donatas Banionis, Jurij Jarvet. TV KOPER, danes ob 20.30.

Znanstvena fantastika Tarkovskega nima takih kričeh učinkov in tako močne zunanje podobe, ki so značilni za Kubrikov film »2001: A Space Odyssey« in je večkrat edina kakovostna lastnost mnogih drugorazrednih znanstvenofantastičnih filmov. A vendar ima Solaris globlje sporočilo. Že v umirjenem ritmu, tesnobni, a navdušujoči pripovedi, nabitem in v vseh detajlih premišljenem kadriranju Tarkovskij izraža vzdusje sovjetskih kozmonavtov, razmišlja o človeku, ki, čeprav je v vesolju, nosi v sebi spomine na Zemljo, navezanost na domače kraje, tesnobo in hrepenenja. Skratka, v vesolju človek še bolj izostri duševno napetost prav, ker nima vezi z Zemljo in nima tiste gotovosti, ki jo nudi čustvena navezanost na domače kraje in ljudi.

Nedeljski popoldan z »Raffo«

Raffaella Carrà bo v letošnji seriji televizijske oddaje Domenica in nadomestila Pippa Bauda. Nedeljski popoldnevi se bodo začeli 12. oktobra

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.25 Nadaljevanka: Bambole 11.30 Nanizanka: Taxi - Jim e la povera bestia 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - Tri minute o... 14.00 Pronto... chi gioca? - zadnji poziv 14.15 Film: Il diavolo (kom., It., 1963, r. Gian Luigi Polidori, i. Alberto Sordi, Gunilla Elm-Tornkvist) 15.55 Dokumentarec: Gli anniversari 16.25 Nanizanka: I ragazzi della via De Grassi 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Risanka: Wuzzles 17.30 Nadalj.: Addio Scotland Yard 18.30 Kmetijski tednik: Linea verde speciale 19.40 Almanah jutrišnjega dne 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Joe Kidd (vestern, ZDA, 1972, r. John Sturges, i. Clint Eastwood, Robert Duvall) 21.55 XXII mostra internazionale di musica leggera 0.10 Dnevnik	RAI 2 11.15 Nadaljevanka: Clayhanger 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Tandem, igre in kviz 16.55 Dokumentarec: Monografie 17.25 Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.00 Nanizanka: Scherlock Schmidt e compagna 18.20 Športna poročila 18.30 Nanizanka: Il commissario Köster 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.30 Nadaljevanka: Il boss 21.55 Dnevnik - večerne vesti 22.05 Dokumentarec: Protagonisti del nostro tempo 23.00 Dnevnik - sportsette 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Film: Il coraggio e la sfida (pust., V. B. 1961, r. Roy Ward Baker, i. Dirk Bogarde, John Mills)	RAI 3 11.45 Televideo 13.15 Nadaljevanka: La freccia nera 14.20 Dokumentarec: Grotte 14.50 Tečaj francoskega jezika 15.20 Dokumentarec: Delta 16.25 Dokumentarec: Visitare i musei 17.00 Dokumentarec: Educare e pensare 17.25 Variete: Dadaumpa 18.30 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio 19.00 Dnevnik 19.30 Deželni spored 20.05 Kulturni program: L'età del jazz 20.30 Dnevnik - posebni 21.30 Dnevnik 22.05 Film: Là dove scende il fiume (vestern, ZDA, 1952, r. Anthony Mann, i. James Stewart, Arthur Kennedy) Miguel Bosé na Mednarodnem festivalu lahke glasbe, RAI 1 ob 22.55	RTV Ljubljana 17.35 Poročila 17.40 Otroški spored: J. Ribičič - Miš-kolin junak 17.50 Čirule-Čarule: Čudežna pijača 17.55 Nanizanka: Modro poletje (17. del) 18.20 Mozaik kratkega filma: Otok dobrega blaga 18.45 Risanka 19.00 Informativna oddaja: Danes: Obalno-krški obzornik 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.05 Kuharski nasveti 21.15 K. Mann: Srečanje v neskončnosti (1. del nadaljevanke) 22.15 Dnevnik 3. in zadnji del nadaljevanke Il boss je na sporedu po RAI 2 ob 20.30	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Otroški program: Nanizanka Pleme vran in dok. oddaja Sedmi kontinent 18.00 Nadaljevanka: Tra l'amore e il potere 18.55 TV Novice 19.00 Odporna meja V današnji Odporna meja bodo na sporedu naslednji prispevki: TRST — predstavitev repertoarja Slovenskega stalnega gledališča TRST — ciklus koncertov "Repentabor" — pogovor z M. Pahorjem TRST — posvet o otroški bolnišnici "Burlo Garofolo" TRST — predstavitev košarkarske ekipe SZ Jadran 19.30 TVD stičišče 19.45 Mesto danes 20.00 Nanizanka: Lucy 20.05 TV novice 20.30 Film: Solaris 22.30 TVD vse danes 22.40 Nanizanka: Bellamy 23.30 Dokumentarec: Smučanje	
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia 12.00 Nanizanka: Lou Grant 13.00 Znanstvena oddaja: Big Bang 13.30 Nadalj.: Sentieri 14.20 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi 16.30 Nanizanka: Tarzan - Silenzio mortale 17.30 Kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanke: L'albero delle mele, 18.30 Kojak, 19.30 Love boat 20.30 Glasbena oddaja: The Look of the year 23.00 Nanizanka: Trauma Center 23.30 Filmski tednik: Première 23.45 Nanizanki: Sceriffo a New York, 1.15 Ironside	Spaak, Horst Buchholz) 12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini. 13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra, la principessa del potere 14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford 15.30 Film: Vacanze a Natale (dram., ZDA, 1944, r. R. Siodmak, i. D. Durbin, G. Kelly) 17.30 Nanizanka: Febre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanke: Charlie's angels, 20.30 Falcon Crest, 21.30 Hotel 22.30 Film: Rosemary's baby (grozljivka, ZDA, 1968, r. Roman Polanski, i. Mia Farrow, John Casavetes) 1.00 Nanizanki: Vegas, 1.50 Switch.	onesti fuorilegge, 13.25 T. J. Hooker 14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Truck driver - Una ragazza per due 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lovely Sara, Il Tulipano Nero, Occhi di Gatto 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy days 20.00 Risanka: Magica, magica Emi 20.30 TV film: I Robinson, Casa Keaton, Cin Cin, Giudice di notte 22.30 Ciak - filmski tednik 23.20 Film: Honkytonk mann (dram., 1982, r. C. Eastwood, i. C. Eastwood, K. Eastwood) EURV TELEPADOVA 11.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 12.00 Andrea Celeste 13.00 Risanke 15.00 Nadaljevanka: Senorita Andrea 16.00 Nanizanka 17.00 Risanka: Belle e Bastien 17.30 Risanke: Kimba, 18.00 I predatori del tempo,	18.30 Uomo tigre, 19.00 Charlotte 19.30 Nanizanke: Mork e Mindy, 20.30 Film: Professore, venga accompagnato dai suoi genitori (kom., 1974, r. Mino Guerrini, i. Aldo Maccione, Jacques Dufilho) 22.30 Fotomodella '86 23.30 Nanizanka: Patrol Boat 0.30 Film: Le Olimpiadi del 1932 (kom., ZDA, 1982, r. Bud Greenspan, i. M. Rose, J. Dagget) TELEFRIULI 13.30 Nanizanka: California Fever 14.30 Risanka: Hanna e Barbara 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Una famiglia intraprendente 20.40 Športni četrtrek 21.50 Drive in 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: Scacco matto TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Povejmo v živo; 9.00 - 10.00 Glasbeni almanah; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Glasbeni almanah (2. del); 12.00 Sestanek ob 12. uri; 13.20 Glasbeni almanah (zadnji del); 14.10 - 17.00 Poletni mozaik: otroški kotiček, beležka; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtekova srečanja: Pričevanja o Tigru; 18.30 Poletni mozaik (zadnji del). LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Lahke note; 18.30 Med solističnimi skladbami; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute z ansamblom Grentown jazz band; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Večerna	podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.00 - 4.30 Nočni program. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Zamejska pesem; 14.40 Zanimivost; 15.00 Črno na belem; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želja; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Ena skladba, dve izvedbi. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 7.00 Za dober dan; 8.00 - 12.00 Pristrčno vaši; 8.15 Flashback; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.00 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 L'aquilone; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po želja; 14.30 - 20.00 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aquilone (ponov.); 15.45 - 18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 18.33 Zborovsko petje - mednarodni natečaj Seghizzi; 20.00 - 6.00 Nočni program. RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - v studiu Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost? - v studiu Ivana; 20.30 Povej mi! - vodita Sonja in Katja.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch 10.10 Film: La noia (dram., 1963, r. Damiano Damiani, i. Catherine	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Gli eroi del Wonder Woman, 10.45 L'uomo da 6 milioni di dollari, 11.35 Lobo, 12.30 Due				

Letos v Gorici že dvajsetič

Z odprtjem razstav Fabianija in Kubina dejanski začetek Mittelevropskih srečanj

Z odprtjem dveh razstav ročno izdelanih razglednic Maxa Fabianija in risb avstrijskega umetnika Alfreda Kubina se je včeraj v goriški palači Attems pričel 20. mittelevropski posvet, ki ga v Gorici prireja istoimenski inštitut. Razstavi sta urejeni v gornjih prostorih Attemsove palače in bosta odprti dva meseca.

Uvodne besede je izrazil predsednik inštituta sen. Michele Martina. Pred dvajsetimi leti začeto delo je dobro obrodilo. Nanovo so bili obelodanjeni nekateri pomembni goriški kulturniki, od Pacassija do Tominca, od Morassija do Pocarja, od Marina do Fabianija. O slednjem je vedno več govora. Gorica se nahaja v srednjeevropskem prostoru s katerim ga vežejo tesni kulturni stiki preteklosti. Prav je, da se vse to obelodani in ohrani spominu.

Podobne misli je izrazil tudi župan Scarano, ki je sicer dejal, da srednjeevropska pobuda, ki prihaja iz Gorice, je nekaj drugačnega kot če bi prišla iz Avstrije ali Nemčije.

Za njim je govoril še župan Linza prof. Hugo Schanovsky, ki je izrazil željo, da bi čimprej uvedli tesnejše prijateljske stike med Gorico in tem mestom. Iz Linza je namreč prišla sedaj v Gorico Kubinova razstava. V Linzu so svojčas zastopniki Inštituta za mittelevropska srečanja imeli uspešno predavanje o goriški problematiki. Tokrat so iz Linza prišli v Gorico številni zastopniki politično-upravnega ter kulturnega življenja.

O Alfredu Kubinu in njegovem delu je govoril urednik kataloga Peter

Baum. Gre za na Češkem rojenega umetnika, ki se je uveljavil v prvi polovici tega stoletja predvsem z ilustriranjem del znanih pisateljev. Znan pa je tudi po likovnih delih. Kubin je bil v marsičem predhodnik sodobnega likovnega ustvarjanja in v svojih časih, še zlasti v dvajsetih letih, so ga smatrali za nekakega revolucionarja. V Gorici imamo sedaj bogat izbor njegovih del. Prvič so njegova dela razstavljena v Italiji. "Gre," tako je povedal Peter Baum, "za po pomembnosti drugo razstavo avstrijske umetnosti v Italiji po tisti dunajske Secesije, ki je bila v palači Grassi v Benetkah."

Prof. Marko Pozzetto, najboljši poznavalec Maxa Fabianija, pa je povedal, da gre pri razstavi osebno izdelanih razglednic tega moža za pravo kulturno provokacijo. Na nobeni razstavi nismo še videli toliko (osemdeset) osebnih razglednic enega samega umetnika, od katerega je vsaka po sebi prava umetnina. S tem se je Fabi-

ani ukvarjal od dvajsetih let pa do smrti. Na zadnji namreč vidimo kapucinske cerke v Gorici v letu 1961 (Fabiani je umrl leto kasneje). "Zanimiva je," tako je povedal prof. Pozzetto, "tista iz začetka tridesetih let." Takrat so arhitektu Joni iz Trsta dali nalog da prenove ob fašistov požgani Narodni dom v Trstu. Ob strani so pustili načrtovalca stavbe Maxa Fabianija, ki je načrt naredil v začetku stoletja za Tržaško posojilnico in hranilnico. Ker ga niso fašisti upoštevali se je Fabiani maščeval z razglednico na kateri je moč videti Mussolinija kako v zadnjico zbada prav njega, Fabianija.

Razstavi sta torej uvod v Mittelevropska srečanja. Otvoritev bo danes ob 18. uri z uvodnima poročiloma profesorjev Carla Ludovica Ragghiantija in Walterja Frodla. Srečanje se bo nadaljevalo v petek, soboto in nedeljo. Tema letošnjega srečanja je »Dunajska šola umetnostne zgodovine«. Sodelujejo strokovnjaki iz več držav.

Jutri v vseh občinskih svetih volitve članov skupščine KZE

V vsej deželi se bodo jutri, istočasno, sestali v svojih sejnih dvorinah občinski svetovanci, da izvolijo svoje zastopnike v upravne svete krajevnih zdravstvenih enot. Tem je mandat zapadel že pred časom. Volitve bi bile morale biti že spomladi, pa so jih zaradi nekaterih težav političnega značaja odložili. Pravico voliti v zastopstva KZE imajo občinski svetovanci. Prav tako bodo v skupščini Krajevne zdravstvene enote tokrat zastopani le občinski svetovanci. Ti bodo potem izvolili izvršne organe, v katere lahko pridejo tudi strokovnjaki, ki niso bili izvoljeni v občinske svete.

V dvorinah občinskih svetov bodo volišča odprta od 19. ure dalje. Vse stranke, ki imajo svoje svetovalske skupine v raznih občinskih svetih pri nas na Goriškem, so predstavile svoje kandidatne liste. Gre praktično za razmerje sil, ki bo odražalo stanje v posameznih občinskih svetih. Le republikanci iz Gradeža, ki so navskriž s svojimi strankarskimi tovariši v pokrajini-

skem merilu, so predstavili svojo listo. Svetovalci bodo imeli različno volilno težo. Tisti iz večjih občin, ki seveda vsak zase zastopajo več volivcev, bodo imeli glasove, ki bodo težji od tistih svetovalcev v manjših občinah.

Volitve so pomembne še zlasti zaradi tega ker bo nova skupščina dejansko izvajala zdravstveni načrt za prenovo zdravstva pri nas. O tem je bilo zadnje čase veliko polemik, še zlasti zaradi tega ker je bilo sklenjeno zapreti bolnišnici v Gradežu in Krminu.

V Marianu kongres Furlanov

V Marianu bo v nedeljo, 28. t. m., 63. kongres furlanskega filološkega društva (Societât filologjice furlane). Zborovanje, ki ga bodo popestrili z različnimi prireditvami se bo pričelo ob 9.30, zaključilo pa ob 18. uri z mašo v furlanščini. V okviru priprav na kongres so te dni v Marianu in raznih krajih na Goriškem pripravili vrsto predavanj, razstav in literarnih večerov. Med drugim so v Marianu predstavili javnosti najnovejšo knjigo Celsa Macorja "I voi dal petaros". Gre za zbirko črtic iz kmečkega sveta, napisano v furlanščini.

Koristnost tečajev SDZPI v strokovnem izpopolnjevanju

V Dijaškem domu v Gorici nudijo izčrpane informacije in tudi vpisujejo v tečaje poklicnega izobraževanja, ki jih prireja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. V nastopajočem šolskem letu so predvideni tečaji informatike, angleščine in tečaj za fiskalno ažurniranje. Za slednja dva je precej zanimanja med že zaposlenimi osebami v raznih trgovinskih dejavnostih. 150 urni tečaj angleškega jezika je sicer predviden za začetnike, vendar bo delno usmerjen tudi v trgovsko korespondenco. Koristnosti te-

čaja za fiskalno ažurniranje pa najbrž ni treba posebej poudarjati, saj se gospodarski operaterji vsak dan srečujejo z novimi predpisi glede vodenja knjigovodstva, davčnih in socialnih odtegljajev itd. Ob vsakdanjem delu je velikokrat težko slediti vsem novostim, tečaj dopolnilnega strokovnega izobraževanja pa lahko to pomanjkljivost nadoknadi.

Povedati je treba še, da je za vsak tečaj predvidenih po 20 mest in da zainteresentom nudijo podrobna pojasnila v tajništvu Dijaškega doma v Gorici (tel. 83495), Ul. Montesanto. V Dijaškem domu se bodo odvijale tudi lekcije in sicer v večernih urah.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje je podobne in druge tečaje že priredil v prejšnjih letih. Obiskovalci tečajev so pridobili koristno znanje, ki so ga znali koristno uporabiti na delovnem mestu ali v njihovem svobodnem poklicu.

Smrtna nesreča v Tržiču

Težka prometna nesreča s smrtnim izidom se je zgodila včeraj okrog 17. ure v predmestju Tržiča, v neposredni bližini zavarovanega železniškega prehoda v Ul. Boito. Žrtev je 34-letni Renato Biason iz Tržiča, Ul. 1. maja. Umrl je zaradi težkih poškodb, ki jih je zadobil v nesreči. Vzroke hude prometne nesreče šele ugotavljajo. Po prvih izsledkih kaže, da je Biasona s tovornjakom zadel in nato povozil 26-letni Maurizio Laurentig iz Doberdoba, Cankarjeva 17. Slednji naj bi s tovornjakom, last podjetja Detroit, vozil v smeri iz centra Tržiča proti Moščenicam. V isti smeri je menda vozil tudi Biason. Sofer tovornjaka je verjetno najprej trčil v motorista, ki je potem padel pod kolesa težkega vozila.

Priznanja za zasluge na delu

Pokrajinski urad za delo obvešča, da je do 10. novembra rok za predloge za podelitev posebnih priznanj za zvestobo in zasluge na delu — zvezda za zasluge na delu — v smislu določil državnega zakona št. 316 z dne 1. maja 1967. Predlogi za priznanja se morajo nanašati na odvisne delavce ali uradnike, ali vodilne uslužbence podjetij, zasebnih in javnih. Predlogi se lahko nanašajo tudi na upokojece. Ne pridejo v špotev pa tako imenovani svobodni poklici, uslužbenci sindikalnih organizacij, raznih humanitarnih in drugih ustanov, javnih ustanov, kmeti, spopolovinarji in koloni. Kandidati morajo biti italijanski državljani, starejši od 45 let in imeti za sabo najmanj 25 let delovne dobe pri istem podjetju, ali najmanj 30 let delovne dobe, če so bili zaposleni pri več podjetjih. Odlikovati jih mora strokovnost, delavnost in neoporečno moralno vedenje.

V Kulturnem domu v Novi Gorici

Komorni orkester iz Minska za začetek glasbene sezone

Novo koncertno sezono v Novi Gorici bodo pričeli 14. oktobra z gostovanjem Komornega orkestra iz Minska, sezona pa se bo zaključila 10. aprila s koncertom komornega ansambla "Divertimento" iz Milana. Te dni so začeli tudi z vpisovanjem abonmajev za novo glasbeno sezono. Tudi tokrat bodo ljubitelji glasbe lahko izbirali med dvema sporedoma, oziroma se kar odločili za celotni program. V okviru Rdečega abonmaja se bo do aprila izvršilo šest koncertov. Na sporedu bo tokrat, tudi ob upoštevanju lanskoletnih izkušenj in želja občinstva, več orkestrskih nastopov. Poleg gostov iz Sovjetske zveze, bodo tako koncertirali še člani simfoničnega orkestra ljubljanske RTV ter člani orkestra Slovenske filharmonije ter Sofijski solisti. Od šestih koncertov bo eden (17. novembra) posvečen zborovskemu petju. Nastopil bo akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane.

V Zelenem abonmaju je prav tako predvidenih šest glasbenih prireditev, ki se bodo pričele 17. oktobra s koncertom Zagrebških solistov. Sledil bo recital pianista Acija Bertonclja in Lenče Ferenčak 10. novembra, pianista Eugena Indjica 8. decembra. Koncert Slovenskega kvinteta trobil je napovedan 12. januarja, medtem ko bo 9. marca nastopil odlični violinist Ilja Grubert iz Rige. Program Zelenege abonmaja bodo sklenili člani komornega ansambla Divertimento iz Milana in sicer 10. aprila.

Cena Rdečega abonmaja je 2 tisoč dinarjev, Zelenega pa tisoč dinarjev,

oba abonmaja skupaj pa veljata 2.500 dinarjev. Dijaki in študenti imajo pravico do 40-odstotnega popusta. Abonmaje vpisujejo v Kulturnem domu v Novi Gorici, Leninova 2 a (tel. 25619) in sicer ob delavnikih od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 14. do 16. ure. Vpisovanje abonmajev se zaključi 1. oktobra.

Odprtje nove ceste v Novi Gorici

V Novi Gorici bodo jutri in v soboto še zadnje prireditve ob letošnjem občinskem prazniku. Jutri ob 11. uri bo slovesnost ob odprtju nove mestne vpadnice med Ajševico in Novo Gorico. Na slovesnosti, ki bo na križišču pri Ajševici, bo govoril predsednik skupščine Cestne skušnjosti Slovenije Andrej Levičnik. V Novi Gorici bo jutri in v soboto tudi posvetovanje jugoslovanskih ekonomistov o vključevanju jugoslovanskega gospodarstva v mednarodne tokove znanosti in tehnike. Sodelovalo bo okrog 200 ekonomistov iz raznih krajev Jugoslavije, posvet pa bo v prostorih Iskra Delta centra. Prišel se bo jutri ob 9. uri. Jutri bo v Novi Gorici tudi dan prosvetnih delavcev, medtem ko so za soboto napovedana številna tekmovanja.

razna obveštila

SPD GORICA - rekreacija obvešča, da bodo v torek, 30. septembra, ob 20.30 pričeli z redno dejavnostjo. Stari in novi udeleženci naj se zberejo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Telovadba bo letos dvakrat tedensko, ob torkih in petkih.

Občinska knjižnica v Sovodnjah je do nadaljnjega zaprta zaradi odsotnosti knjižničarja. Zaprta bo predvidoma dva do tri tedne.

razstave

V deželnem avditoriju bodo v soboto, 27. t. m., ob 18.30 odprli fotografsko razstavo članov graškega fotokluba "Fotoklub Dynamic Graz". Razstavo prireja krožek Circolo Fotografico Isontino, v sodelovanju z goriško občino.

koncerti

V Gradišću, v stolni cerkvi bo v soboto, 27. septembra, ob 21. uri koncert zbora Claudio Monteverdi iz Rude in ženske vokalne skupine. Kot solist bo nastopil violončelist Federico Ricardi Di Netto, orgelska spremljava Roberto Jai-za, zbor vodi Orlando Dipiazza.

kino

Gorica

VERDI 18.00 - 22.00 »Karate Kid II«
CORSO 18.00 - 22.00 »Invasion USA«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Porno calore in corpo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE zaprto.
EXCELSIOR 17.30 - 22.00 »Night magic«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »Vse v rok službe«.
DESKLE 19.30 »Sheena — kraljica džungle«.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 9.30 Ada Rubbia vdova Mainardis, iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Začela se je redna koncertna sezona

V Tržiču še en uspešen koncert orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Simfonični orkester ljubljanske Radiotelevizije pod vodstvom Antona Nanuta je v ponedeljek v Tržiču imel prvi koncert letošnje jesensko-zimske sezone, ki jo v tem prenovljenem gledališču že nekaj let prireja tamkajšnja občinska uprava. Ljubljanski glasbeni virtuozji so na ponedeljkovem koncertu izvajali skladbe pred nekaj leti umrlega Tržačana Giulia Viozzija, Bele Bartoka, Igorja Stravinskega in slovenskega ustvarjalca Marija Kogojca, katerega glasbo iz opere Črne maske so izvedli prvič v tem kraju in dosegli s tem tudi velik us-

peh. Kot solist je na ponedeljkovem koncertu nastopil violist Mile Kosi, iz Ljubljane, ki je sedaj prvi violist Gu-erzenich orkestra iz Koelna.

Orkester Radiotelevizije Ljubljana je na koncertih v Tržiču že stalen gost. Tako v jesensko-zimskih sezonah, kot v spomladanskih, ki so posvečene vsakokrat enemu glasbenemu ustvarjalcu ali določeni glasbeni dobi. Na letošnji spomladanski sezoni, ki je bila monografsko posvečena Ludwigu van Beethovnu, so ljubljanski glasbeniki imeli kar šest koncertov. Trikrat nastopijo tudi v tej sezoni.

Tudi letos je za tržiško občinsko upravo program pripravil znani kritik Carlo De Incontra. Tako v sodelovanju z italijansko in jugoslovansko televizijo kot z gledališčem La Fenice v Benetkah. V Tržič pridejo tudi letos svetovno znani glasbeni ustvarjalci ter ansambli. Nastopili bodo organist Klemens Schnorr, pianist Aleksander Lonquich, Joaquín Achúcarro in François Tioller ter Jess Trio Wien.

Na pomlad bodo tem koncertom sledili tisti iz monografskega ciklusa posvečenega francoskim glasbenim ustvarjalcem konca prejšnjega stoletja, ki mu bodo dali naslov »Proustov čas«.

Tržič je tako postal najpomembnejše glasbeno središče Furlanije-Juljske krajine. Koncertna sezona v tamkajšnjem gledališču je po oceni strokovnjakov najpomembnejša v deželi. Prav zaradi tega je med številno publiko tudi veliko ljubiteljev glasbe iz Trsta, Gorice ter Vidma. Pomembno pa je še zlasti to, da je Simfonični orkester ljubljanske radiotelevizije tam že stalen gost, in da na koncertih izvaja tudi glasbo slovenskih ustvarjalcev, ter jo tako posreduje italijanski publikli, ki se najprej z njo prvič seznani.

Na ponedeljkovem koncertu je bila dvorana polna. Abonmaje so že zdavnaj prodali. Na voljo pa je za vsak koncert še kako prosto mesto. Tudi tokrat je publika navdušena ploskala dirigentu Antonu Nanutu ter izvajalcem njegovega orkestra. (mw)

— F.lli Rossetti — Diego Della Valle — Pupi D'Angieri — Lario —

MAK DALI
OBUTVE

ULICA OBERDAN 8 — GORICA

KSENIJA IN LILIJANA

vabita prijatelje in znance na otvoritev
v soboto, 27. 9. ob 17. uri.

— Ugo Rossetti — Dawson — Jan Jansen —
— Giacomo Estate — F.lli Rossetti — Lario —
Della Valle — Ugo Rossetti — Trappeur —

Nekaj misli ob pismu Bojana Pavletiča

Več vlaganja v boljši jezik

Bojan Pavletič je dregnil v sršenje gnezdo. S svojim izbruhom v nedeljskem dnevniku je dal v javno razpravo problem, o katerem se povsod veliko govori, ob katerem smo se že vsi brez izjeme zjokali, za rešitev katerega pa ni doslej nihče veliko naredil. Zato je skrajni čas, da se o vprašanju jezika pomenimo javno, tudi z razpravo in, zakaj ne, z ostro in tvorno polemiko na straneh časopisa. Predvsem pa je čas, da začnemo vsi, brez izjeme, po svojih močeh, pristojnostih in sposobnostih, konkretno ukrepati.

Ta prispevek absolutno noče biti in ni javni zagovor novinarskega dela, še zlasti ne novinarskega jezika. Od kar sem v službi pri časopisu, je v notranjih razpravah ravno jezik eden od najbolj bolečih in nerešenih problemov, ki so skoraj vsak dan na dnevnem redu. Čeprav se morda v javnih nastopih zagovarjamo in opravičujemo, navajamo utemeljene razloge in vzroke, da je naš jezik tak, kakršen pač je, smo v notranjih medsebojnih razgovorih in preverjanjih nadvse kritični do svojega dela, predvsem pa do svojega jezika. Čeprav nimam nobenih statističnih podatkov, da bi podkrepil svoje trditve, mislim, da se ne motim, če rečem, da je bilo ravno vprašanje slovenščine problem, o katerem smo največkrat razpravljali na vseh uredniških sejah pa tudi ob vsakodnevnih naključnih pogovorih, ki so sestavni del uredniškega življenja in dela. In vselej je bil zaključek enoglasen: jezik na Primorskem dnevniku je slab. Naglica dela, poročanje na osnovi italijanskih agencij in komuniquejev v italijanskem jeziku, pa ne more biti zadostno opravičilo za nizko jezikovno raven časopisa.

Seveda je treba nujno upoštevati pogoje novinarskega dela, predvsem pa dejstvo, da pri Primorskem dnevniku, če izvajamo poročanje o manjšinski dejavnosti in poročanje o dogajanju v matični domovini, »prevajamo« v slovenščino stvarnost in sitem, ki sta tuja slovenskemu jeziku. Res je, da se s tem problemom spoprijema tudi zunanje politični urednik vsakega slovenskega časopisa (in seveda vsak zunanje politični urednik kateregakoli drugega časopisa, ne glede na jezik, v katerem se izraža), zdi se mi pa vendar, da je za novinarja manjšinskega lista to delo še veliko težje in

zahtevnejše, ker zaobjema skoraj vsa področja njegovega dela tako v zunanji kot notranji politiki, tako na kroniki kot na kulturi, športu itd.

To ni opravičilo, to je stvarnost. In s to stvarnostjo se moramo pri Primorskem dnevniku, isto pa velja tudi za Radio Trst A, soočiti. In še nekaj velja s tem v zvezi omeniti: časopis je lahko boljši ali slabši, vendar v glavnem je vselej odraz okolja, v katerem izhaja in kateremu je namenjen. Lahko prehiteva okolje, včasih nekoliko zaostaja za njim, vendar pa je, čeprav nekoliko izkrivljujoče in popačeno, vselej zrcalo tega okolja. In tudi kaj drugega ne more biti, ker je pač to naloga in vloga časopisa.

In v jeziku Primorskega dnevnika se zrcali odnos naše narodnostne skupnosti do slovenskega jezika, njeno znanje ali neznanje slovenščine. Seveda je vsak novinar dolžan, da se strokovno izpopolnjuje in gojenje jezika kot izraznega sredstva, pravzaprav delovnega orodja sodi v okvir strokovnega izpopolnjevanja. Vendar posameznik, čeravno marljiv in prizadeven, ne more doseči velikih rezultatov, če mu skupnost ne pomaga. In resnica je — mislim, da se ne motim — da naša skupnost doslej v jezik ni investirala veliko. Tudi zato ker je vsakodnevno življenje zahtevalo večji napor in večje naložbe energij in finančnih sredstev, na drugih področjih. Vendar sedaj so nujne naložbe, energij in sredstev, v jezik, ker je

vprašanje jezika postalo za nas življenjske važnosti. Razkorak med našo govorico in jezikom, ki ga govorijo v osrednji Sloveniji, se nevarno veča, dogaja se celo, da se včasih z ljudmi iz matice ne razumemo več. Pa čeprav ne samo po lastni krivdi.

Prekinitve vezi z matičnim narodom, nezmožnost, da bi se z njim sporazumevali v materinem jeziku, pa nam je kot manjšinski skupnosti lahko usodna. In v tem smislu ima Pavletič prav, ko trdi, da je vprašanje slovenskega jezika tudi pri nas politični problem, problem našega obstoja in torej problem naše zaščite.

Kot časopis smo o problemu jezika veliko razpravljali in še razpravljamo. Sklenili smo, da bomo v jezik veliko vložili, čeravno se o oblikah in načinih še dogovarjamo. Vendar ta napor ne sme ostati osamljen.

Pri tem pa mora biti še ena stvar jasna: časopis ni literatura in skrb za kakovost jezika ne sme okrniti skrbi za kakovost obveščanja. Naloga dnevnika je, da posreduje sveže novice. In novice ne sme žrtvovati, še zlasti ko pride pozno, ko je napisana pod pritiskom in v časovni stiski, samo zato, ker ni napisana v najboljšem jeziku. Če bi osvojili tako stališče, ne bi več delali dnevnika, pač pa nekaj drugega.

To je seveda le osebno mnenje. Razprava je odprta in prav je, da se nadaljuje.

VOJMRIR TAVČAR

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Pojasnilo v zvezi s pismom Rocolčanov

Dne 12. sept. so objavili v Vašem listu "bralci in tudi naročniki Rocolčani" sestavek z gornjim naslovom, dovolite mi, prosim, da jim samo nekaj pojasnim. Pisec se je začudil, da ni našel v leksikonu Franja Marušiča iz Rocola, bazoviškega junaka. Če bi ne bil "na hitro prelistal še drugi in šesti snopič leksikona", bi bil našel v zadnjem, 11. snopiču, ki sledi črki M, na 3. strani ovitka naslednje opravičilo: "Uredništvo se opravičuje vsem, da je po pomoti izpadel bazoviški junak Franjo Marušič. Napaka bo popravljena v dodatnem snopiču."

Tako bi bil tudi ponovno zvedel o dodatnem snopiču, o katerem smo že večkrat pisali in govorili in o katerem vedo tudi Rocolčani, kot kaže v dopi-

su. Zato bi bil pisec lahko manj nezaupljiv in ne trdil, "da najbrž gre samo za površnost, mogoče pa tudi za neopravičljivo malomarnost", kar "za diskriminacijo". Moti ga tudi, da je Primorski dnevnik pisal, da so uredniki PSBL "prizadevni" in da je leksikon "doslej preveč hvaljena publikacija".

Uredništvo se ponovno opravičuje, da je izpadel Marušič, in se zaveda, da so v leksikonu pomanjkljivosti in izpustitve, zato je že pred začetkom dela načrtovalo dodatni zvezek. Vendar pa ne gre za malomarnosti in diskriminacije, ampak za nepoznanje (ne pri Marušiču). Na Primorskem nimamo nobenega seznama zaslužnih mož in žena, zato išče-

mo po časopisih, revijah in knjigah, opiramo se na Zgod. odsek NSKT in na Goriški muzej v Novi Gorici, na SBL v Ljubljani in na vse mogoče arhive. Trudimo se, orjemo ledino, da pri tem grešimo, je naravno, saj ni nobeno delo popolno. Delati pa moramo hitro, ker izide vsako leto po en snopič z okr. 220 imeni.

Zato smo Rocolčanom hvaležni za kritiko in dopolnitve, prosili bi jih še, da bi vse zvezke natančneje prelistali in sporočili vse izpadle. Tudi druge bralce PDK prosimo, da bi nam sporočili vse pomanjkljivosti PSBL - ali preko PDK ali v Tržaški knjigarni na urednikovo ime.

Martin Jevnikar, urednik PSBL

Iz likovnih galerij

Cisco v Tribbiu

Eno tržaških osrednjih in hkrati zahtevnejših umetnostnih razstavišč, galerija "Il Tribbio" je začela novo sezono z zanimivo razstavo. Svojemu, tržaškemu občinstvu je predstavila domačega t. j. tržaškega mojstra srednje generacije Mariana Cisca, ki je doslej že večkrat razstavljal na raznih skupinskih razstavah doma in po Italiji, njegova sedanja, samostojna razstava v "Tribbiu" pa je šele druga razstava v Trstu. Za sedanjo predstavitev je Cisco pripravil kakih 25 del, kar je v zvezi z njegovim načinom dela zelo veliko, vendar kaže, da gre za novejša dela, čeprav na platnih ne zasledimo letnic. Sicer pa je mojster petnajst del razobesil po stenah razstavišča, deset pa jih je obiskovalcu dal na ogled v veliki mapi.

Čeprav ima obiskovalec, ko stopi v galerijo vtis, da ima pred seboj večje število raznobarnih grafičnih odtisov, se bo ob bližnjem ogledu koj prepričal, da gre za olja. To poudarjamo namenoma, saj gre za zelo zapleteno abstraktno likovno izraznost, ki pa je izvedena tako precizno, da se zdi skoraj neverjetno, da jo more mojster izpeljati s čopičem.

V Trstu je več likovnikov, ki bi njih dela šteli v čisto abstrakcijo, vendar je Cisco eden veljavnejših mojstrov, ki izhaja iz že krepko odmaknjene, ponekod že zanemarljive ali izživete struje Op arta. Likovni način izražanja, ki je pred četrto stoletja nanaglo osvojil pol sveta, je v množici likovnih tokov, ki so se po vojni zvrstili, zablestel in nato ugasnil ali vsaj močno zbledel. Cisco pa mu je ostal zvest, ali točneje povedano, je v njem zrastel in se razvil v danes veljavnega mojstra, ki mu ne manjka ustvarjalnega duha ali če hočemo fantazije, pa tudi ne volje da svoje zamisli izpelje. Težko je to vztrajnost ali potrpežljivost pokazati v besedi, če ne vidimo razstavljenih del, kjer mojstru s pomočjo črtnosti, vijug in spiral ter seveda barv uspe tudi dvodimenzionalno, torej ploskovno slikarstvo spremeniti v tridimenzionalno, tako da v nekaterih primerih tudi pozornega gledalca zavaja.

Moč mojstrove izraznosti je v prefinjenosti in popolni izpeljavi risbe, pa tudi v igri zelo skladnih, vendar v glavnem živih barv. V nekaterih delih je, rekli bi barvno skromen, drugod pa uporablja celo lestvico barv. Razstava bo trajala do 3. oktobra.

Suzi Pertot

PESMI

Dialog

Nisi.
Nevidnih stvari ni.
Samo mačje oči
v črni temi
črnega telesa.
In neslišne
tace,
ki se plazijo
vame.
Ne obstajaš.
Z lažmi
te uničujem.
Včasih mislim,
da te res ni.
Ko ohromi glasba
možgane
in vrejo besede
v valovih pijače.
Ko obmolknem
v objemu rok,
ki ne odzdravijo
ob odhodu.
Ne priznavam Te.
Ko divja avtomobil
in rastejo ceste
iz načrtov.
Tedaj odideš.
Da se spet
vračaš,
zahrbtna, nagnusna
in soparna
SAMOTA.

Občutek

Molk.
Pozdrav.
Tišina.
In hrast
ki je zrasel
pred mano
pred hišo
pred cesto
pred mojimi
vprašanji.

Meščanske sanje

Zajahal bom mehkega konja
in odšel v puščavo
tam bom izkričal
stekleno samoto
in žejen poslušal
vdiranje kopit
v počasno globino.
Včasih je vabeča
in topla.
Zajahal bom konja
pokusil čokolado
odšel v puščavo
in vzel nekaj pesmi
s seboj.
Srknil bom šnopca
in dvignil lice
k molku veselja.
Ko bo prehudo
bom zapel spomine.

Oči

Modre
ob prvi svetlobi.
Rjave, zelene
in lepe
ob prvem vprašanju.
Jasne, odprte
in velike
ob vzponu iz doline.
Utrujene, pordele
in vdrte
ob prvi nalogi.
Mokre, bežeče
in majhne
ob prvi izgubi.
In še dolgo ležeče na tleh...
Neobstoječe vrzeli
prozornega brezčutja
ob zadnji izgubi.
In še dolgo žive
brez lepote.

Črni muc

Muc črne barve.
Samota brez oblike.
Kje je mehki muc,
da bi spredel
nekaj topline?

NOGOMET: kvalifikacije za evropsko prvenstvo

Islandija presenetljivo izenačila s Sovjeti

REYKJAVIK — Včeraj so odigrali tri srečanja v okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo. Največje presenečenje je gotovo pripravila Islandija, ki je na domačem igrišču igrala neodločeno 1:1 (1:1) proti Sovjetski zvezi. Zadetka sta dosegla Gudjohnsen za Islandijo in Sulakvelidse za Sovjetsko zvezo. V drugi tekmi te skupine sta tudi Norveška in Vzhodna Nemčija izenačili, vendar brez gola.

LESTVICA SKUPINE 3									
Islandija	2	0	2	0	1:1	2			
SZ	1	0	1	0	1:1	1			
Francija	1	0	1	0	0:0	1			
Norveška	1	0	1	0	0:0	1			
NDR	1	0	1	0	0:0	1			

Prvo kvalifikacijsko srečanje so odigrali tudi v 2. skupini, v kateri nastopa tudi Italija (uvodni nastop bo opravila 15. novembra proti Švici) in kjer je Švedska v Stockholmu z 2:0 odpravila Švico. Oba zadetka je dosegel Ek-

stroem, tekma sama pa je bila dokaj poprečna.

Prijateljske tekme

Včeraj so odigrali tudi nekaj prijateljskih nogometnih tekem. V Splitu je tako jugoslovanska reprezentanca v tradicionalnem srečanju s 3:2 (1:2) premagala selekcijo novinarjev.

Zahodna Nemčija je v Kopenhagnu z 2:0 (2:0) z zadetkoma Thona in Allof-sa odpravila Dansko. Nemci so pokazali dobro formo, Dancev pa ni bilo prepoznati: bili so sicer brez štirih standardnih igralcev, kljub temu pa je bila njihova igra le preveč neorganizirana.

V Gijonu je Španija s 3:1 (2:0) premagala Grčijo. Strelci: Salinas, Francisco, Victor, Skartados.

V prvi tekmi turnirja v Ostendeju je italijanska mladinska reprezentanca z 2:0 (1:0) odpravila Nizozemsko. V drugem včerajšnjem srečanju sta Belgija in Škotska igrali neodločeno 1:1.

Včeraj so uradno predstavili Jadran 86/87

V prostorih Gregorčičeve dvorane v Trstu je bila včeraj uradna predstavitev Jadrana za sezono 1986/87. Tiskovne konference se je udeležilo lepo število časnikarjev in gostov, med katerimi bi omenili predsednika ZSSDI Kalana, predstavnika deželnega CONI Zorinija, ki je nadomestoval predsednika Fellugo, predsednika deželne košarkarske zveze Jacobuccijs in druge.

V uvodnem poročilu je predsednik SZJ Jadran Edi Kraus seznanil prisotne z novostmi tako glede organizacijske strukture našega društva kot v sami ekipi. Glede ciljev moštva v tem prvenstvu je dejal, da je vsaka napoved preuranjena in da upa, da bo ekipa igrala požrtvovalno, agresivno in dopadljivo, tako da bo osvojila navijače, ki bodo s svojo pomočjo tudi letos od-

ločilni za uspešno sezono našega združenega moštva.

Potem ko se je zahvalil TKB in Benecu Kronos za pomoč, se je predsednik zahvalil vsem za prisotnost in častnikarjem odgovarjal na vprašanja.

Pred sobotnim začetkom prvenstva bomo o Jadranu še obširneje pisali.

Cene vstopnic in abonmajev za prvenstvene tekme Jadrana

Normalna vstopnica 6.000; znižana vstopnica 3.000 lir (za dijake nižjih srednjih šol in za vojaške); za osnovnošolske otroke brezplačen vstop.

Cene abonmajev za 15 prvenstvenih tekem: redni abonma 60.000 lir; znižani abonma 30.000 lir (za dijake nižjih srednjih šol in za vojaške).

Abonmaji bodo do jutri pred začetkom prvenstva na prodaj v naslednjih krajih: TRST: potovalni urad Aurora, v Ul. Milano 20. PROSEK: cvetličarna Nadja. OPČINE: pri ge. Valeriji v baru Prosvetnega doma. DOLINA: pri dr. Sergiju Pelozli.

Košarka: sinoči v osmini finala italijanskega pokala Goričanom tekma s Tržačani

Segafredo - Stefanel 93:80 (40:33)

SEGAFREDO: Corpaci (0:2), Marušič 7 (5:6), Gilardi 14 (0:1), Sala, Ardesi 2, S. Mitchell 31 (14:17), Borsi, Stramaglia 4, Bullara 21 (6:6), C. Mitchell 14 (4:7). STEFANEL: Bobicchio 14 (3:5), Fischetto 5 (3:5), Gatto 6 (0:1), Favaro, Wenzel 6 (0:1), Riva 8 (6:7), Vitez 18 (1:1), Jones 17 (5:6), Bertolotti 6 (2:2), Tasso.

ON: Segafredo 26, Stefanel 28. PON: Gilardi in Vitez (37), Jones (38). TRI TOČKE: S. Mitchell, Bullara, Vitez in Bobicchio 1. GLEDALCEV: 1200. SODNIKA: Indrizzzi iz Siene in Belisari iz ROSITA degli Abruzzi

GORICA — Sinoči sta se v Gorici spoprijeli v okviru osmine finala italijanskega košarkarskega pokala domači Segafredo in tržaški Stefanel. Zaslu-

ženo so zmagali domačini, ki so v precej grobem srečanju (sodnika sta dosodila kar 54 osebnih napak), pokazali nekoliko zrelejšo igro od nasprotnika. V prvem polčasu so bolje pričeli domačini, ki so v 5' vodili že z 9 točkami razlike (14:5). V 7' je moral z igrišča Ardesi zaradi močno krvaveče rane na obrazu. Tanjević je nato zaprosil za "time-out", sadovi tega pa so se kaj kmalu pokazali. V 9' je "črno-oranžnim" uspelo dohiteti domačine (16:17), to pa zlasti po zaslugi razigranega Viteza, ki je dosegel z nekaj res učinkovitimi protinapadi v treh minutah 10 točk. Vse do konca prvega polčasa sta se ekipi nato stalno izmenjavali v vodstvu in le v poslednjih dveh minutah so domačini dosegli prednost sedmih točk.

V drugem polčasu so bili igralci Segafreda stalno v vodstvu in ko je že vse kazalo, da je zmagovalec že znan, so se gostje nevarno približali štiri minute pred koncem na same štiri točke (72:68). Toda z odhodom z igrišča Viteza in Jonesa je bilo vseh tržaških upov konec. Med Goričani sta izstopala izredni S. Mitchell in Bullara. Med Tržačani pa sta prikazala najboljšo igro Vitez in Jones. (M. Čubej)

OSTALI SINOČNJI IZIDI: Cantine Riunite Reggio Emilia - Pepper Mestre 92:68 (38:23); Annabella Pavia - Tracer Milan 91:107 (46:49); Dieter Bologna - Jollycolombani Forli 105:85 (50:46); Scavolini Pesaro - Facar Pescara 87:72 (45:36); Arexons Cantù - Divarese 109:104 (59:51; 96:96); Napoli Basket - Viola Reggio Calabria 98:101 (58:43).

Na odbojkarskem SP v Franciji »Azzurri« odlično pričeli

Italija - Kitajska 3:0 (15:1, 15:10, 15:10)

MONTPELLIER — Italijani so odlično pričeli na 11. svetovnem odbojkarskem prvenstvu v Franciji. Z odlično, agresivno in občasno tudi atraktivno igro so v prvem kolu kvalifikacijske A skupine v Montpellieru kar nadigrali Kitajsko s čistim 3:0.

Razigrani in zelo motivirani »azzurri« so Kitajcem v prvem setu prepustili le eno točko. Niz je trajal le bornih 14'40" in že to jasno kaže sliko na igrišču. Tudi v drugem setu zvezni trener Prandi ni menjal začetne postav (Gardini, Bertoli, Erricchiello, Vullo, Cantagalli in Lucchetta). Pri nasprotniku so naleteli na težave, ko pa je na igrišču stopil Cao, je bila napadalna moč Italijanov večja in Kitajci so bili zopet brez moči. Zbrali so sicer 10 točk, več pa niso zmogli. In enako bero točk so Kitajci tudi v tretjem setu.

V drugi tekmi te skupine je Francija, kljub odsotnosti svojega najboljšega igralca Bouviera, premagala Venezuelo s 3:0 (15:2, 15:4, 15:3).

Lestvica: Francija in Italija 2; Kitajska in Venezuela 0.

OSTALI IZIDI: SKUPINA B: SZ-Tajvan 3:0; Kuba - Poljska 3:1. SKUPINA C: Brazilija - Egipt 3:0; Bolgarija - ČSSR 3:0. SKUPINA D: Argentina - Grčija 3:0; ZDA - Japonska 3:1.

Barnard in Berger uradno pri Ferrariju

MARANELO — Na včerajšnji tiskovni konferenci je Enzo Ferrari uradno sporočil, da bo Anglež John Barnard s 1. novembrom prevzel mesto tehničnega direktorja, avstrijski pilot Gerhard Berger pa bo zamenjal Šveda Johanssona. Barnard je podpisal triletno pogodbo.

Šahovski dvoboj za svetovni naslov Karpov pred novo zmago

LENINGRAD — Vse kaže, da bo Karpov že danes uspel neverjeten podvig. To je, da bo izid s Kasparovom izenačil.

Šahista sta namreč včerajšnjo 19. partijo za svetovni naslov prekinila v 41. potezi in Karpov je v boljšem položaju, tako da ima v današnjem nadaljevanju možnost, da osvoji novo točko in s tem tudi izenači izid na 9,5:9,5.

Karpov igra z belimi figurami, Kasparov pa se je že devetič v tem dvoboju odločil za Gruenfeldovo obrambo.

Ko je torej že vse kazalo, da bo mladi Garri Kasparov brez težav ubranil svoj naslov, saj je že vodil s tremi točkami razlike, je postal sedaj dvoboj izredno napet in možni so vsi razpleti.

Si bo Kasparov opomogel po zadnjih spodrslih? Bo Karpov imel še toliko moči in svežih iniciativ, da bo strl svojega nasprotnika? To so vprašanja, ki se sedaj porajajo ob

tem dvoboju. Šahista bosta igrala še pet partij, v primeru, da bi bil izid izenačen (12:12), bi prvak ostal Kasparov.

KOLESARSTVO: na dirki Pariz - Bruselj Bontempi najhitrejši

RHODE SAINT GERMAIN (Belgija) — Guido Bontempi je trenutno gotovo najboljši spinter: po petih etapnih zmagah na dirki po Italiji je včeraj dosegel svoj 13. sezonski uspeh z zmago na dirki od Pariza do Bruslja. V zaključnem sprintu, ki je bil v bistvu tudi edini zanimivejši trenutek druge "turistične" dirke (zaostajali so tudi dve uri nad predvidenim voznim redom in edini, ki se je rešil, je bil Francoz Jean Francois Rault, ki je bil 225 km vozil sam in ki so ga dohiteli, potem ko je imel tudi 28 minut naskoka) je Bontempi izkoristil velik napor Irca Seana Kellyja, ki si je hotel pridobiti točke na lestvici "Superprestige", na kateri je hotel prehiteti Američana Lemonda, pri čemer je tudi uspel.

VRSTNI RED: 1. Bontempi (It.), ki je 310 km prevozil v 8.37' s povprečno hitrostjo 35,976 km na uro; 2. Kelly (Ir.); 3. Capiot (Bel.); 4. Vanderaerden (Bel.); 5. Gavazza (It.); 6. Bugno (It.).

Kitajska utrdila vodstvo

SEUL — Kitajska je še obogatila svojo bero kolajn, Koreja je še poostri-

la svojo ofenzivo proti Japonski, da bi ji iztrgala drugo mesto, do svojega prvega zlatega odličja so prišli tudi Filipini in Iran. To je obračun petega dne azijskih iger, ki so ga označevale demonstracije okrog dva tisoč študentov proti predsedniku Chun Do Hwanu, ki naj bi po njihovem mnenju iz političnih razlogov strumentaliziral to športno prireditev. Doslej so oblasti zaprle že sedem univerz.

Kolajne po 5. dnevu: Kitajska 31 zlatih, 23 srebrnih in 16 bronastih; Japonska 15, 20, 18; Koreja 12, 12, 14; Filipini 1 zlata in 2 bronasti; Iran 1 zlata.

Spadaccinijeva ni uspela

MILAN — Italijanska kolesarka Patrizia Spadaccini ni uspela popraviti svetovnega rekorda na razdalji 100 km, ki je pripadala rojakinji Francesci Gallijevi (2.31'38"). Več kot 65 kilometrov je Spadaccinijeva solidno vozila, zatem pa je bila vse počasnejša in je tudi zaradi težav z želodcem odstopila.

NOGOMET: disciplinski ukrepi

Tokrat mile kazni

MILAN — Italijanski nogometni prvoligaši so bili prejšnjo nedeljo res disciplinirani, saj nogometna komisija v A ligi ni izključila niti enega igralca. Kazen je doletela le predsednika Ascolija, ki je bil izključen za mesec dni.

V B ligi pa bo dve koli ostal na tribunah Biondo (Taranto), po eno pa Faccini (Pisa) in Maritozzi (Cagliari). V zvezi s prijateljskimi srečanji je bil vse do 8. oktobra izključen Ziliani (Brescia). Najtežjo denarno kazeno so naložili Napoliju (6 milijonov lir). Med tistimi, ki so dobili opomin, je bil tudi Dal Prà (Triestina).

Zaupanje v Liedholma

CARNAGO (Varese) — »Liedholm je in ostaje trener Milana, ne glede na to, kakšen bo nedeljski rezultat.« Tako je včeraj kratko odsekal predsednik društva Berlusconi, ko je komentiral vesti, češ da je Liedholmova usoda vezana na izid prihodnje tekme. Berlusconi je še dejal, da sedanji Milan ni tisti, kot ga hočejo in imajo zato že opcijo nad nekaterimi tujimi in domačimi igralci.

Azeglio Vicini pričel z delom

FIRENCE — Italijanska nogometna reprezentanca je pod vodstvom novega trenerja Vicinija včeraj opravila svoj prvi nastop, in sicer proti mladinski ekipi Fiorentine, katero je premagala z 9:0 (3:0) z zadetki Cabrinija, Donadonija, Bagnija, Galderisija, Viallija, Nele, Matteolija in Mancinija (2).

Reprezentanca je bila zelo prenovljena in odprta mladim, kot najboljše kažete postavi (prvi plčasu: Zenga, Bergomi, Cabrini, F. Baresi, Bonetti, Bagni, Donadoni, De Napoli, Serena, Dosena, Vialli, v 2. polčasu: Tacconi, R. Ferri, Nela, F. Baresi, Francini, Ancelotti, Vialli, Giannini, Galderisi, Matteoli, Mancini).

Po srečanju je bil Vicini vidno zadovoljen, pa ne samo zaradi tega, kar je videl na igrišču, saj je šlo v bistvu za trening tekmo, ampak predvsem zaradi vzdušja, ki vlada v reprezentanci. Omenimo še, da so navdušeni navijači (zbralo se jih je okoli dva tisoč) dobesedno navallili na igrišče v Coverciano. Vicini je še povedal, da bo ekipa iz prvega polčasa (8 ali 9 desetih moštva) verjetno tista, ki se bo 8.10. pomerila z Grčijo.

kratke vesti - kratke vesti

● Azeglio Vicini in tuji nogometaši

FIRENCE — Trener italijanske državne nogometne reprezentance Vicini je potrdil svoje nasprotovanje tujim nogometašem. »Na dva smo se nekako že privadili,« je povedal, »a trije so vsekakor preveč. Če pa bo nogometna zveza tako odločila, bo tudi meni prav.«

● Še drugim reprezentantom vrnjeni potni listi

FIRENCE — Namestnik državnega pravdnika Ilio Poppa iz Milana, ki vodi preiskavo o domnevnih črnih fondih, ki naj bi jih dobili italijanski nogometaši na španskem mundialu 1982, je odredil, da Antognoniju, Gentileju, Orioliju, Altobeliju, Bergomiju in Tardelliju začasno vrnejo potni list. Ukrep velja do 17. oktobra.

● Stečaj nogometnega društva Palermo

PALERMO — Sodišče v Palermu je odredilo stečaj nogometnega društva Palermo. Sodniki doslej niso še ugotovili, koliko znašajo dolgovi, ker je vso dokumentacijo finančna straža v okviru preiskave o črnih stavih že majazaplenila. Nekateri pravijo, da jih je okrog petnajst, drugi pa čez 20 milijar lir.

● Maradona zanika prestop k Real Madridu

MADRID — Argentinski nogometni as Maradona je zanikal vesti, češ da namerava prestopiti k Real Madridu. Rekel je le, da bi ob morebitnem povratku v Španijo raje šel v Madrid, da bi tako lahko nagajal Barceloni.

Maradona je včeraj tudi predstavil državnemu pravdniku zahtevo po odprju preiskave v zvezi s tem, kako je Cristina Sinagra objavila vest, češ da je igralec oče njenega otroka. Včeraj je Sinagrova z dojenčkom zapustila bolnico in se vrnila domov.

šport na primorskem

Tekmovanja v polnem teku

V septembru se začenjajo ligaška tekmovanja v domala vseh kolektivnih športih. Konec tedna se prične sezona tudi za igralce in igralce namiznega tenisa. V drugi zvezni ligi za ženske nastopata tudi tokrat Vrtojba in koprski Semedela.

V slovenski nogometni ligi sta primorska predstavnika iztržila pričakovane izkupice. Koper je doma premagal Kovinarja z 1:0, vendar je njegova zmaga preskromna. Vozila so doživela v Ljubljani proti Integral Olimpiji poraz z 1:5. Več kot častnega zadetka Novogoričani seveda niso mogli doseči. V zahodni območni nogometni ligi je vodstvo na lestvici prevzela Izola.

Rokometašem Astra Jadrana je uspel podvig na Ravnah, kjer se premagali tamkajšnjega Fužinarja. V Ajdovščini pa je bil močan mednarodni rokometni turnir, na katerem je domača Ajdovščina zmagala v moški konkurenci, Mlinotest pa je bil drugi v žen-

ski. Dobro sta igrali tudi odbojkarski ekipi z Goriškega: dekleta Nove Gorice so zmagala na turnirju v Novem mestu, Salonit pa je na domačem turnirju skorajda presenetil prvoligaša Modričo.

V Novi Gorici je bila lepa kotalkarska prireditev, na kateri je nastopilo približno 100 kotalkarjev in kotalkaric (sicer manj kot so pričakovali) iz slovenskih, hrvaških in italijanskih klubov. V športnem parku pa je bilo zadnje kolo ekipnega slovenskega prvenstva v atletiki. AK Gorica je v končnem seštevku v obeh konkurencah na 3. mestu.

Lep uspeh so na domači progi dosegli piranski vozniki kartinga, ki so si verjetno zagotovili naslov ekipnih državnih prvakov. Z mednarodnih prizorišč pa omenimo vest, da je kolesar Valter Bonca iz Idrije z jugoslovansko mladinsko ekipo ponovno postal balkanski prvak. (DK)

MOTOCIKLIZEM: SP v kategoriji do 125 ccm**R. Hmeljak v Hockenheimu**

Náš znani motorist Robi Hmeljak iz Repna je včeraj odpotoval v Hockenheim (ZRN), kjer bo v nedeljo zjutraj dirka veljavna za svetovno prvenstvo v kategoriji do 125 ccm.

Po uspehu na dirki na Reki je Hmeljak pred to dirko zelo pomembno preizkušnjo optimistično razpoložen in pozitivno je ocenjeno tudi delo mehanika Maria Rapotca iz Boršta, ki je Hmeljakov

tehnični sodelavec, čeprav se tudi sam s tem poslom ukvarja amatersko.

Danes bodo v Hockenheimu na vrsti uradna preverjanja motorjev in dokumentacije, jutri in v soboto pa bosta vsak dan na vrsti dva uradna treninga. Dirka sama bo na sporedu v nedeljo okoli 11. ure.

Hmeljak računa na uvrstitev med prvimi dvajsetimi.

ATLETIKA: na državnem prvenstvu v Cesenaticu**Od naših samo Tanja Kalc**

V petek, 26. t. m., se bo v Cesenaticu odvijalo državno prvenstvo v kategorijah za kadete in kadetinke, na katerem bodo nastopile reprezentance dežel. Istočasno pa bo potekalo še državno prvenstvo za naraščajnike in naraščajnice, na katerem lahko nastopajo tisti atleti in atletinke, ki so v teku atletske sezone 1986 dosegli normo za nastop na državnem prvenstvu, ki jo je postavila za posamezne panoge italijanska federacija. Tudi letos bomo zabeležili prisotnost naših atletin na tem tekmovanju. Normo za nastop sta izpolnili Martina Gherlani in Tanja Kalc, obe Bor Infordate. Žal pa ne bomo na državnem prvenstvu videli Martine Gherlani v metu kopja, ker se je ta atletinja poškodovala in še ni okrevala. Zato bo barve Bora Infordate branila samo Tanja Kalc, ki bo nastopila na 100 m ovire. Glede na to, da je bilo v zadnjem času malo preizkušenj za preverjanje forme in tudi z ozirom na dejstvo, da ima Kalčeva zelo dober rekord, je nemogoča vsaka napoved, upamo pa, da bo njena uvrstitev med boljšimi.

Zanimivi boji v Nabrežini

Na odbojgarskem turnirju v Nabrežini v okviru 20-letnice ŠD Sokol so bili boji dokaj zanimivi. Na sliki: prizor z malega finala med goriško ekipo Agoresta in domačim Sokolom. Po treh setih so zmagale Goričanke.

Pogovor z vodjo odprave Karakorum '86 Vikijem Grošljem**»Uspeh je spodbuda za bodočnost«**

Udeleženci odprave Karakorum '86: stoje od leve proti desni: Ničo Kregar, Matevž Lenarčič, Žare Guzej (zdravnik), Dušan Jelinič, Bogdan Biščak, Andrej Štremfelj, Marija Štremfelj; kleče: Silvo Karo, Pavle Kozjek, Tomaž Jamnik, Tomo Česen, Rado Fabjan, Mojmir Štangelj in Viki Grošelj

Eden od najbolj zaslužnih, da je slovenska alpinistična odprava Karakorum '86 tako dobro uspela je prav gotovo njen vodja Viki Grošelj. Slednji je zelo znano alpinistično ime v Sloveniji, pa tudi drugje, saj že leta spada v sam jugoslovanski plezalski vrh. Če k temu dodamo, da je tudi uspešen pisatelj (leta 1983 je objavil prvo, prihodnje leto pa bo objavil svojo drugo knjigo), pedagog, organizator in še drugo, je prikaz njegovega lika nekoliko bolj popoln.

Viki Grošelj je star 34 let, pleza pa že okoli dvajset. Za sabo ima preko 400 vzponov ter celo vrsto himalajskih in drugih izvenevropskih alpinističnih odprav (1975 Makalu v Himalaji; 1977 Nošak v Afganistanu; 1979 Everest; 1981 Lhotse, Himalaja; 1983 Manaslu, Himalaja; 1984 Manaslu; 1985 Kili-mandžaro, Kenija; 1986 Aconcagua, Argentina in Broad Peak, Karakorum).

V Karakorumu se mi je najbolj vtisnila v spomin njegova odločnost, temperamentnost in načelnost. Približno na sredini odprave, ko je alpinistom nagajalo stalno slabo vreme in še niso osvojili niti enega osemstisočaka, tako da smo se takrat bali, da bo ekspedicija celo doživela neuspeh, nas je Viki Grošelj sklical v improvizirani jedilnici in rekel nekako takole: »Manjkata le še približno dva tedna do konca našega postanka v baznem taboru, mi pa še nismo osvojili ničesar. Res je slabo vreme, a mi se nanj ne moremo ozirati več. Saj lahko to traja čisto do konca. Zato se bom jaz jutri podal na Broad

Peak. Kdor hoče priti z mano, je dovolj, da mi to sedaj takoj sporoči!«. Vsi smo ga nekoliko začudeno pogledali.

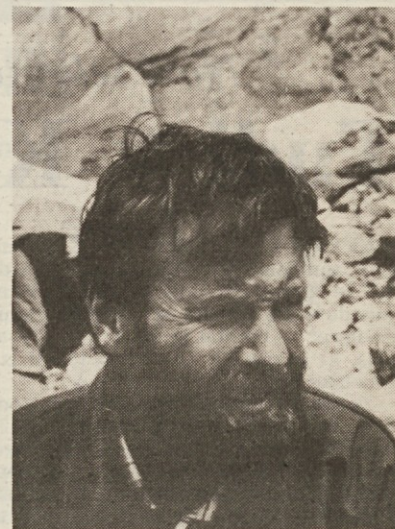
Teden dni kasneje je stal na vrhu tega mogočnega himalajskega osemstisočaka, teden, ki ga je v glavnem preživel v višini nad 7000 metrov! In tako se je začelo. Naslednja dva tedna sta bila prepolna osvojitvev in uspehov, ki so se zaključili le z odhodom članov odprave iz baznega tabora pod velikomoma K2 in Broad Peakom.

Pogovor z Vikijem, ki se je sprememil v intervju, je vedno prijeten, potekal pa je nekako takole:

»Seveda je prvo vprašanje obvezno: kako ocenjuješ letošnjo odpravo v Karakorum in kateri so po tvojem mnenju največji uspehi, s katerimi se lahko udeleženci te ekspedicije ponašajo?«

»Prvi uspeh je sploh ta, da smo izvedli, in tudi zelo uspešno, saj smo presegli vse najbolj optimistične napovedi, tako odpravo, v kateri je vsak imel osebne načrte in cilje, ki so se šele nato spremenili v skupne. Bila je zelo nehomogena odprava, saj so bili alpinisti od vsepovsod. In vendar smo med seboj postali res veliki prijatelji. Tudi to prijateljstvo je torej velik uspeh Karakorumu '86.«

Kar se pa tehničnih uspehov tiče, je največji dosežek ekspedicije prvenstvena smer Toma Česna v južni steni K2, ki jo je opravil v okviru raziskav za akcijo K2 leta 1988 ter v rekordnem času. Na drugo mesto bi postavil vz-

Viki Grošelj

pon v alpskem slogu na Gašerbrum II. Od baze do vrha smo potrebovali le 32 ur! Nato pa je vzpon dvanajstere na Broad Peak. Na nobenem osemstisočaku nas še ni stalo toliko. Na četrto mesto pa postavljam dejstvo, da smo z denarnimi sredstvi ravnali izredno preudarno in prvi računi kažejo, da smo porabili celo manj denarja, kot smo načrtovali.«

»Ko se pogovarjam s teboj v svojstvu vodje odprave sploh pozabljam na tvoje uspehe med ekspedicijo samo...«

»Dne 28. julija sva z Bogdanom Biščakom prva stopila na Broad Peak, z istim soplezalcem ter še s Pavletom Kozjakom in Andrejem Štremfeljem pa smo 4. avgusta osvojili še 8.035 m visok Gašerbrum II. Zame in za Štremfelja je bil slednji že četrty osemstisočak.«

»Za zaključek še običajno sklepno vprašanje: kakšni so tvoji bližnji alpinistični načrti?«

»Jasno je, da ti taki uspehi kot letošnji Karakorum dajejo polet za vse večje in ambicioznejše programe. Leta 1988 se bom udeležil odprave, ki ima v načrtu prvenstveno smer na drugi največji gori na svetu K2 (8611 m), v okviru iste ekspedicije pa bi še rad smučal z osemstisočaka Hidden Peak ter po možnosti osvojil pakistanski očak Nango Parbat (8125 m). Kot vidiš, je načrtov mnogo in vsi so očarljivi!...«

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINIČ

Regata »End summer cup« za jadrnalne deske**Spodbudni rezultati za Čupo in Sireno**

Letošnji poletni dnevi se iztekajo in z njimi gre h koncu tekmovalna dejavnost nekaterih jadrnalnih športov. Za zaključek jadrnalne sezone so mlajši člani kluba Società velika Barcola - Grignano priredili v nedeljo, 21. septembra, regato "long distance" za jadrnalne deske, poimenovano END SUMMER CUP (poletni zaključni pokal).

Tudi Čupini in Sirenini jadranci so se množično udeležili te regate. Regata je bila "SUPER OPEN" in sicer odprta vsem klasam, deske so razdelili v dve kategoriji, in sicer: v izpodrivne deske (z volumnom - 2. divizija) in ploščate deske (1. divizija). Dovoljeno je bilo katerokoli jadro do maksimalne površine 7,5 kvadratnega metra. Tako se je v čudovitem septembrskem nedeljskem jutru s soncem in burjo zbralo v Barkovljah kar 60 jadrancev.

Start je bil predviden za 10. uro, a izredni vetrovni pogoji, ki so bili za večino jadrancev prezahtevni (sunki burje so dosegli namreč jakost 75 - 80 kilometrov na uro) so prisilili organi-

David Poljšak (TPK Sirena)

zatorje, da so start odložili za celi dve uri in pol.

Ob 12.30 so končno dali znak za start in približno 40 tekmovalcev se je s pisanimi jadri pognalo na regatno

polje, ki je zavzemalo pas morja izpod Svetilnika zmage do Miramarskega gradu. Od tod so se morali vrniti na cilj, ki je bil pred barkovljskim jadrnalnim društvom. Po naporni vožnji proti sunkoviti burji, je prvi prijadral na cilj izkušnen tržaški jadralce Dario Benvenuto, kateremu sta sledila prav tako izurjena Magi in Ferin, ki sta zasedla drugo oziroma tretje mesto.

Zelo dober uspeh so dosegli tudi slovenski jadranci in sicer: na cilj je prijadralo 5 članov TPK Sirena iz Barkovelj in štirje člani J. K. Čupa iz Sestljana. Posebno se je izkazal mladi Čupin jadralce Aleksander Bogatec, ki si je kljub prvim jadrnalnim izkušnjam in zahtevnim vetrovnim pogojem, priboril 7. mesto v svoji kategoriji.

Lestvica — ploščate deske (1. divizija): 1. Primosi, 2. Bonetti, 3. Diego, 7. Pizziga-Bogatec, 9. Pahor, 11. Niko Kojanec - vsi štirje od Čupe.

Izpodrivne deske (2. divizija): 1. Benvenuto, 2. Magi, 3. Ferin, 7. Žetko (Sirena), 8. Poljšak (Sirena), 10. Kralj (Čupa), 14. Šiško (Sirena), 15. Civardi (Sirena), 16. Zubalič (Sirena).

obvestila

BOROVA KOŠARKARSKA REKREACIJSKA SKUPINA
sporoča, da se tudi letos za »košarkarske veterane« in ljubitelje rekreacije sploh nadaljuje košarkarska rekreacija, ki je ob ponedeljkih ob 20.30 na stadionu »Prvi maj«.

ŠZ DOM
obvešča da so treningi minibasketa - propagande ob torkih od 14.30 do 16.00, ob četrtnih od 16.00 do 17.30 in ob petkih od 14.30 do 16. ure.

JK ČUPA
vabi vse člane, da se udeležijo regate »2 gradov« za kajutne jadrnice, ki jo 28. t. m. organizira društvo Laguna. Informacije in vpisovanje na tajništvo SNL v petek od 19.30 do 21.30 - tel. 422282.

ŠD KONTOVEL
obvešča, da se bodo tečaji ritmične in ženske telovadbe začeli v torek, 7. oktobra, ob 16. ure dalje v telovadnici Silvestri v Naselju S. Nazario in bodo ob torkih in petkih. Vpisovanje po telefonu na št. 225879 ali 225819.

SK DEVIN
priredi 12. novembra tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini. Tečaji bodo ob sredah od 16. do 18. ure za smučarje začetnike. Ostali smučarji

bodo trenirali ob sredah in petkih od 18. do 20. ure. Tečaj se bo nadaljeval na snegu štiri nedelje v januarju 1987. Cene tečaja: 100.000 lir (vključno prevoz na sneg) ter 80.000 lir (za osnovnošolce začetnike). Vpisovanje in pojasnila ob torkih od 20.30 dalje na sedežu v Praprotnu, tel. 200236.

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA ŠZ BOR

obvešča, da se redni treningi za začetnike in za lanske igralce začnejo danes, 25. t. m., ob 17. uri na stadionu »1. maj«.

ŠD MLADINA
BALETNi ODSEK

sporoča, da se prične vpisovanje in potrditev vpisa za novo sezono 1986/87 jutri, 26. t. m., od 16. do 18. ure v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole Albert Sirk v Križu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 2. oktobra t. l. v Trstu, Ul. sv. Franciška 20. Začetek ob 20.30.

ZSŠDI
obvešča, da bo danes, 25. t. m., ob 20. uri na sedežu Združenja v Trstu seja smučarske komisije.

Nekaj misli o usmerjanju v množično športno dejavnost

I.

Ena najzanimivejših, a istočasno najzahtevnejših nalog, ki se pojavljajo v tekmovalni dejavnosti, je usmerjanje posameznika v zanj primerno športno panogo. Med najbolj zanimivimi nalogami je zaradi tega, ker je zelo mikavno misliti, da bomo točno zadeli, izoblikovali in dobili tekmovalca zmognega skrajnih izidov. Med najbolj zahtevnimi pa je zaradi tega, ker ni dovolj posameznih značilnosti izmeriti, temveč jih je treba križno ovrednotiti in pri vsem upoštevati še tisto, čemur pravimo "človeški faktor". Res je tudi, da kljub napredku v znanosti, v merilnih napravah in v metodologijah merjenja, še vedno premalo vemo, še vedno marsikaj v marsikdaj samo tipamo ali celo slutimo. Veliko korakov je bilo storjenih na področju fizike, kemije in psihologije, tudi veliko v nevrologiji, a zelo obsežna območja so še neraziskana. Mnogo se na primer ve o vzrokih, zaradi katerih

se olimpijski zmagovalci v dviganju uteži razlikuje od mene in vas, ki berete in uspešno dvigniti 100 ali 150 kg manj. Toda v številnih drugih primerih nam vzroki razlik niso povsem jasni. S fiziološkega vidika, recimo, ne moremo ničesar reči o vzrokih, zaradi katerih je ena oseba izredno skladna pri plovki, medtem ko je druga nezmožna ali zelo počasna pri do-jemanju manj zapletenih primerov v prostoru.

Kar vemo in kar je dokazano pa je spoznanje težavnosti, ki se pojavlja pri iskanju izrednega talenta, primer-nega za vrhunske dosežke. Zanimiva se mi zdi s tem v zvezi razčlemba, ki jo je navedel neki sovjetski raziskovalec na posvetovanju, ki ga je priredil CONI na Osrednji športni šoli in ki je povzročila naslednje nize misli. Tako pravi: Zamislimo si, da želimo najti človeka, ki bo uspel v lahkotatletskem deseterboju. Postavimo

tri osnovne zahtevke: mora biti visok, mora biti hiter in mora biti vztrajen. Pozabimo pri tem na vse ostale značilnosti, ki so tudi važne. Pozabimo, da mora biti tudi skladen v gibih, da mora biti še kar gibčen; pozabimo, da mora imeti določene psihične značilnosti, ki jih deseterboj predvideva. Torej samo visok, hiter in vztrajen.

Poizkusimo sedaj določiti, kaj pomeni visok. Visoke so, recimo, osebe, ki so najvišje med stotimi istega spola in iste starosti. Logično je torej, da obstaja samo ena sama oseba na sto primerov, ki jo smemo označiti kot visoko. Na 10.000 primerov je sto visokih oseb. Po istem sklepanju je sto hitrih oseb na 10.000 primerov. Matematika nas uči, da povezava teh dveh zahtevkov nam ponuja rezultat, po katerem bo na 10.000 primerov samo ena oseba izredno hitra in visoka. Toda tu je še tretji zahtevek, ki smo ga postavili. Z dodatkom tega dobimo rezultat, ki nam pove, da obstaja

samo ena oseba na milijon primerov, ki je izredno hitra, vztrajna in visoka. Sovjetska zveza ima približno 10 milijonov fantov starosti 18 let. To pomeni, da premore komaj deset primerov fantov, ki imajo možnost zmagovati na evropskih prvenstvih ali na olimpijskih igrah. Spomnimo spet, da smo postavili samo tri zahtevke, celo zelo enostavne. Težko je torej dobiti tekmovalce kot so Valerij Borzov ali Pietro Mennea. Mi se smemo vprašati potem, kako je možno dobiti na dva milijona prebivalcev in na morda dvesto tisoč mladeničev enega Križaja, pa še enega Petroviča, pa še Strela in Franka. Raziskovalna analiza mora biti izredna.

Športni šampion je torej prava redkost oziroma je rezultat ne samo dolgoletnega tehničnega napora, temveč tudi raziskovalnega. Zakaj ta članek, ki ni priložnost, še manj slavnosten in komaj da spada v zasnovo športne

strani dnevnika? Vzemimo ga kot od-dih med tolikimi rezultati, med napovedmi o turnirjih, ki bodo, in poročili turnirjev, ki so bili, med pogretnim poročilom zadnjega občnega zbora in intervjujem o bližnjem prvenstvu, ki pogojuje življenje vasi in denarnico sponzorja. Vzemimo ga kot podatek, da se poleg vprašanj o vadbenih prostorih, prevozi in o preprečevanju staršev bavimo tudi z branjem, iskanjem - raziskovanjem je prehuda oznaka - razmišljanjem, kolikor nam jih dovolijo pogoji in okoliščine, v katerih nam je dano kaj ustvarjati. Vzemimo ga kot dokaz, da nekaj telesnokulturnih delavcev še vedno trmoglavo vztraja v nekaterih zasnovah in vizijah, ki so bile in so zavrite od nam nerazumljivih interesov in stališč, ki imajo to glavno značilnost, da so zunanje bučna, a ničesar ne gradijo.

ALDO RUPEL

(se nadaljuje)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

25. septembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izda
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Novi sekretar sovjetske mladinske organizacije ima »samo« 40 let Tudi v Komsomolu je zavel nov veter

MOSKVA — Prvi sekretar CK Komsomola Viktor Mironjenko, ki so ga izvolili pred dobrim mesecem, je sprejel neobičajno pobudo, ki nima primera v zgodovini sovjetske mladinske organizacije. Sedel je namreč za telefon in nekaj ur odgovarjal na vprašanja, ki so mu jih zastavljali mladi iz vseh krajev Sovjetske zveze.

Že prvo vprašanje in seveda prvi odgovor je dokazal, da komsomolci spreminjajo stil. Ta milijonska organizacija je bila v zadnjem času tarča ostrih kritik zaradi njenega formalizma, oddaljenosti od mladinske problematike, karierizma in izkoriščevanja privilegijev. In prav te kritike so bile tema telefonskih pogovorov. Prvi je namreč izjavil, da sploh ne občuti reorganizacije, da njegovo celico v Kišinevu še vedno preplavljajo papirji z ukazi in določili.

Prvi sekretar je na tako izvajanje odgovoril, da je reorganizacija šele v teku. CK Komsomola je že sprejel odločitev, da drastično zmanjša število ukazov in zahtev. V bodoče, trdi prvi sekretar Komsomola, bo vsega tega manj, vse bo strnjeno in to ne kot deklaracije temveč kot napotki za akcijo. Bistvo reorganizacije bo torej posvečeno »človeku in njegovi

vim problemom« in ne »sistemu mladinskega dela« kot je to bilo do sedaj, je navedel sekretar, ki so ga vsi nazivali enostavno le z Viktorjem.

»Zakaj imajo mladinski voditelji državne avtomobile in osebne šoferje?« je vprašalo dekle iz Alma Ate. Viktor je dekletu jasno odgovoril, da ga potrebuje za delo, da »s kolesom ne prideš daleč«, a je vseeno opozoril na zlorabo službenih avtomobilov, take voditelje pa naj mladina kar pošteno »strese«.

»Bi me sprejeli na razgovor, če bi prispeval v kavbojkah,« je vprašal neki mladinec iz Gruzije, ki so ga zaradi kavbojk vrgli iz mestnega komiteja Tbilisa in ga poslali domov, da se »dostojneje« obleče. Prvi sekretar ni kot kaže alergičen na kavbojke, saj je mladincu rekel, da lahko pride oblečen kot hoče. Na neko vprašanje o rock-glasbi in pankih je prav tako pokazal toleranost. Sam je priznal, da ni še slišal rock izvedbo, ki bi ga navdušila, a je prepričan, da tu igra veliko vlogo moda, ki je za mladino zelo zanimiva.

Neformalistični komsomolski voditelj je dodal, da tudi sam kdaj pa kdaj zaide v disko (dodati je

treba, da je Mironjenko štiridesetletnik). »Komu lažemo,« je spet navedel neki Volodja, ki ga moti, da komsomolske organizacije dobivajo z vrha načrt, koliko članov morajo sprejeti v organizacijo. Viktor Mironjenko se strinja z ugotovitvijo, da »lažemo sami sebi,« obljublja, da se to v bodoče ne bo ponovilo, da bodo o vsem odločale bazne organizacije in ne vrhovi.

Neki drugi mladinec je plastično prikazal prihod komsomolskega voditelja v tovarno: ustavi se »črna volga« šofer odpre vrata in iz nje izstopi zelo »soliden in važen« tovariš, da bi se razgovarjal z mladino... »Ima vse to kak smisel?«

»Zakaj pa se mu niste smejali, če si to zasluži,« je s svojim vprašanjem odgovoril Mironjenko in na cincanje, da to ne bi bilo primerno, odločno poudaril, da reorganizacija zahteva borbo in odločnost.

V nedogled bi lahko navajali vprašanja in odgovore, a že ti so dovolj zgovoren dokaz, da je tudi v sovjetski mladinski organizaciji zavel nov veter, a kaj, ko so razdalje v tej državi tako ogromne, da se celo vihar v periferiji spremeni v blago sapico.

Kje je moja žoga?

Dveletna Rebeka iz Wrenthama v Massachusettsu se igra z žogo v novem mestnem parku, spričo svoje mladosti pa ni kdove kako večja (Telefoto AP)

Hočete postati čarodeji? Kar stopite do Brescie...

BRESCIA — Svojevrsna pobuda nekega podjetja iz Brescie, ki jo reklamizirajo v malem časopisu s stripi z veliko nakladdo, grozi sprožiti pravca to vojno med čarodeji. Nadobudni podjetniki namreč ponujajo celo vrsto artiklov in pripomočkov za navdušence za okultne vede, kar je nekako v slogu z zanimanjem, ki ga kažejo zadnje čase ljudje za črno magijo, ki ga nekateri razlagajo kot »drugačen način ustvarjanja kulture«, drugi pa kot »ljudsko reakcijo na strah pred totalno vojno«.

Naj bo kakorkoli, nova moda je spodbudila pri podjetnikih iz Brescie pridobitniško žilico. Za samih 289.000 lir ponujajo namreč mladi publiki, taki, ki se navdušuje za živahne slike kanice iz omenjene revije, poln »izbor« artiklov, ki naj bi služili za prinašanje ali odganjanje nesreče, oziroma, kot pravijo slikoviteje Italijani, za ustvarjanje ali preganjanje »malocchia«. Če pogledamo natančneje v objavljeno reklamo, nam takoj pade v oči par lutkic (ponujajo ga za borih 31.000 lir), ki ga prikazujejo kot kopijo »znamenitih voščenih kipov, ki so jih mnoga stoletja uporabljali čarodeji, čarovnice, copniki in prinašalci nesreče«. V isti konfekciji z lutkicama, opremljeni z navodili za uporabo, dodajajo seveda ustrezajoče igle, in sicer take, ki prinašajo z ubodom srečo, in druge, ki vodijo seveda v nesrečo.

Na naslednji strani pa revija objavlja za protitež reklamo za knjigo nekega J. Berseza o tem, »Kako prinašati in odganjanje nesreče« (vedno omenjeni »malocchio«, ki tako skrbi Neapeljčane), ki za samih 18.000 lir pod-

robno razlaga, kakšne coprnije je treba delati v ta namen.

In do tod ni nič posebno čudnega, če se hoče pač nekdo dobrohotno posluževati teh sistemov, da odpravi kakšno tegobo, ki naj bi mu jo poslala kakšna škodoželjna strina ali od starosti skisana tašča, ali da ji skuša vračati milo za drago. Toda v posebnem okvirčku se prikaže velika novost pri tej ponudbi, ki bi mogla rešiti probleme mnogih, ki plavajo v slabih vodah, ker ne morejo dobiti nazaj posojenega denarja: gre za reklamizirani »Money draw powder«, ki ni nov dekret ministra Visentinija, ampak »čudežni prašek«, ki je dovolj, da ga nosimo na sebi ali ga sežgemo, pa se nam tudi dolgo zaman pričakovani denar vrne v žep v najkrajšem času. Prepuščamo kar domiselnim bralcem izbiro, kako in na koliko načinov lahko tak prašek prav pride.

Kar pa zadeva »srčne probleme«, nam podjetniki iz Brescie ponujajo »Alžirski prašek«, ki stane komaj 23.000 lir: dovolj je, da si ga nateremo po hrbtu, pa bomo dosegli popolnoma enak učinek kot če uporabimo parfum »Afrodisia« (v prodaji za še skromnejših 10.900 lir), ki »kot magnet priteguje železo, privlačuje neubranljivo nasprotni spol«.

Ti podjetni ljudje iz Brescie ponujajo torej ljubezen, srečo, denar in drugo, za ceno, ki navsezadnje, če upoštevamo korist, ni niti tako visoka. In še zadnja podrobnost: nima smisla, da bi iskali telefonsko številko omenjene firme. V uradu za informacije pri telefonskem podjetju vam je ne bodo dali, ker zanjo sploh ne vedo in ugibajo, ali ni morebiti že na onem svetu.

Dolgovi pestijo Latinsko Ameriko

PANAMA — Najvišji gospodarski predstavniki Latinske Amerike so se te dni zbrali v glavnem mestu Paname, da bi se sporazumeli za kolikor mogoče enotna stališča, s katerimi bi nastopili na skorajšnjem letnem zasedanju Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada v Washingtonu. Njihove pogovore je prevečala velika zaskrbljenost, pravzaprav črnogledje. Po splošnem prepričanju Zeleno celino namreč čakajo hudi časi, mogoče še težji od tistih, ki jih ima za seboj.

Črnogledje ni neutemeljeno. Tako je npr. eden izmed izvršnih direktorjev Mednarodnega denarnega sklada Aleksandre Kafka pred nedavnim ocenil, da se Latinska Amerika ne bo rešila iz hude recesije najmanj do začetka prihodnjega desetletja. Iz računov Mednarodnega denarnega sklada izhaja, da bo v razvitih državah letna gospodarska rast do konca 1987. leta največ 3-odstotna in da gospodarska rast držav v razvoju ne bo presegla tega ritma do prihodnjega desetletja.

Večja gospodarska rast bi zahtevala ustrezne investicije, v Latinski Ameriki pa kapitali primanjkujejo. Po podatkih Medameriške banke za razvoj (IADB) latinskoameriške države izvažajo letno okrog 36 milijard dolarjev za plačevanje obresti na zunanji dolg, ki skupno znaša približno 380 milijard dolarjev. S posojili in z zunanjimi investicijami pa v celotno Latinsko Ameriko pride približno 10 milijard dolarjev letno. To pomeni, da je Zelena celina neto izvoznik kapitalov, se pravi, prisiljena je izvažati svoje že tako skromne kapitale.

Ekonomisti so deljenega mnenja o tem, kako reševati te hude gospodarske in dolžniške probleme. Pred letom dni se je na zasedanju Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada v Seulu dokaj uveljavil tako imenovani Bakerjev načrt, ki je v bistvu predvideval izdajanje novih kreditov zadolženim in nerazvitim državam. Nova posojila naj bi jim dajala nekoliko kisika za gospodarsko rast oziroma možnost, da bi plačevale vsaj obresti na dolgove. Toda mnogi vidijo v tej strategiji nevarno »dolžniško past«, saj bi lahko vodila v vse hujšo zadolženost. Med ekonomisti se zatorej širi zahteva, da bi mednarodni denarni zavodi predvsem znižali obrestne mere in ne toliko nudili nove kredite.

Nasprotja med Grki in Turki še vedno obstajajo

Prizadevanja za rešitev dolgoletne ciprske krize

NIKOZIJA — Ciprska vlada, ki so ji neuvrščene države iz Harareja izrekle vso podporo in solidarnost, sprejema ukrep za ukrepmo, da bi otoški krizi vendarle naredili konec. O vodji ciprskih Turkov Denkašu pa tudi ni moč trditi, da je križem rok: z novo koalicijsko »vlado« tako imenovane »turške republike severni Ciper« nenehno sproža diplomatske in politične pobude za utrditev »republike«, katere nobena država, razen Turčije, ne priznava.

Poznavalci trdijo, da se bo politična dejavnost na razpolovljenem otoku dodobra razvivala sicer jeseni, torej prav kmalu. Predsednik Kiprianu je v tork seznanil voditelje političnih strank ciprskih Grkov z rezultati vrha neuvrščenih v Harareju in z nameni svojega potovanja v New York, kjer se bo konec meseca sestal tako z glavnim tajnikom OZN De Cuellarjem kakor z zunanjima ministroma ZDA Shultzem in SZ Ševardnadzejem. Zastopniku OZN bo predlagal sklicanje mednarodne konference o Cipru; ta predlog je iznesla že Sovjetska zveza v začetku leta, a novi moskovski ambasador v Nikoziji Jurij Fokin ga je ponovil ob izročitvi akreditivnega pisma Kiprianuju.

Ciprski Turki ne bodo sprejeli nobene druge pobude, razen tiste, ki jo je predlagal vodja OZN, je poudaril Rauf Denkaš v razgovoru s funkcionarji zunanjega ministrstva v Washingtonu. Denkaš, ki se je te dni v New Yorku sešel z De Cuellarjem, je dodal, da je načrt slednjega za rešitev ciprske krize še zmerom na pogajalni mizi, čeprav so mu ciprski Grki zoperstavili lastne protipredloge. Ne samo, sprejete tega načrta je po Denkaševem zatrdilo tudi zadnja »pogajalna koncesija« ciprskih Turkov.

V okvir njihove politično-diplomatske ofenzive sodi tudi stališče, ki ga je v Strasbourg zavzela njihova delegacija proti »nezakonitosti« ciprskega predstavnstva v evropskem parlamentu; predstavništvo republike Ciper naj bi bilo ilegalno, ker v njem ni zastopnikov ciprskih Turkov. Toda problem bo po vsej verjetnosti odložen do konca tega ali začetka prihodnjega leta. Ciprski Turki očitajo ciprskim Grkom še to, da na svojih tleh dajejo zatočišče bližnjemzhodnim teroristom, med njimi tudi pripadnikom armenske teroristične organizacije Asala in prosirske kurdske delavske stranke. Na drugi strani Grki očitajo Turkom, da severni del Cipra naseljujejo z vedno novimi prišleki iz Turčije, katerih »stranka prepodoba« tvori enega od dveh partnerjev koalicijske »vlade« ciprskih Turkov. Dokaz, da hočejo ti še utrditi obstoječe stanje, vidijo Grki tudi v tem, da »vladni« program premiera Eroglua ne predvideva rešitve ciprskega problema na zvezni ravni.

NA OLIMPIADO

MIKI MUSTER

1.

